

Nepriklausoma

Lietuvos
Nacionalinė
M. M. Vydo
Biblioteka

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, March 6, 1991

11p 212828

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 5 (51-ji metal) 1991m. KOVO - MARCH 6 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • 50 c.

Montrealietė filmuotoja, foto žurnalistė Rita Dirse-Mykoliūnienė su Vilniuje tebebudinčiais prie Parlamento šalia laužo. Dešinėje - alsis vienas budėtojų.

Nuotr. R. Dirsės-Mykoliūnienės

LATVIJA IR ESTIJA BALSAVIMUOSE IRGI PASISAKĖ UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ

Vėl pirmuosė puslapiuose pasaulio spaudoje skelbiama apie įvykius Pabaltijo valstybėse. Šį kartą rašoma apie balsavimo įvykusio š.m.kovo mėn. 3 d., rezultatus ESTIJOJE ir LATVIJOJE.

Kovo mėn. 4 d. Montrealio dienraštyje THE GAZETTE Juliet O'Neill (iš Southam News) rašo iš Rytos, kad daugiau kaip 75% Latvijos ir Estijos balsavusiųjų pasisakė už respublikų nepriklausomybę. Jie seka Lietuvos 90% nubalsavimų už nepriklausomybę ir tai, sako ji, sudarys dar vieną problemą M. Gorbačiovo ui. (Manome, kad jis tokią "problema" seniai numatė, tik kažin kodėl vaidina, kad nustebęs. Jį supykino didelis procentas balsavusių rusų kolonistų Latvijoje ir Estijoje, kurie vakar irgi pasisakė už šių valstybių nepriklausomybes. Red.)

Preliminariniai duomenys Latvijoje - 77%, Estijoje - 79%.

PASKELBTOS PALIAUBOS PERSŲ ILANKOJE

Š.m. sausio mėn. 16 d. koalicinė kariuomenė, vadovaujant JAV, pradėjo masinį bombardavimą, vykdamą JT nutarimą. Irako kariuomenė okupavusi Kuwait'o valstybę, grasino perimti alyvos produkcijos kainų manipuliaciją.

Sėkė 100-to valandų žemės karo veiksmai, po kurių Irako prez. Saddam Hussein'as turėjo besąlyginiai pasiduoti.

Kovo mėn. 3 d. formaliai susitiko koalicijos vyr.

Latvijoje jauna rusė ūmonės darbininkė žurnalistams pasakė, balsavusi "taip", nes netikinti komunistų partijos propaganda, kad nepriklausoma Latvija deportuos visus rusus. Net Daugpilio mieste, kuriame dominuoja rusai ir kitos mažumos, 51% balsavusiųjų taip pat pasisakė "taip" už nepriklausomybę, o daugiausiai komunistų partiečių apgyventoje Kurzenės apylinkėje "taip" nubalsavo 53.5%.

Anot viceprezidento A. Krastins'o: "kai kurie rusai balsavo už nepriklausomybę, kiti paprastai norėdami pasisakyti prieš Sovietų imperiją".

Kovo mėn. 5 d. THE GAZETTE vieną savo vedamųjų pavadino TIME TO LET THE BALTICS GO. Tekstą spausdina šiam puslapyje.

Lietuva, Latvija ir Estija tebebudi ir tebelaukia teisingumo.

je su dviem Irako leitenantais-generolais, prez. Saddam'o paskirtu deryboms karininku ir keliais palydovais.

Saddam Hussein'as apsiskaičiavo, nepakankamai išsifravo kai kuriuos amerikiečių vyriausybės išsireikškimus, o gal ir nepatikėjo, kad Jungtinių Tautų nuostatais besiremiant, bus įmanoma išvystyti tokios armagedoniškus karo veiksmus. Nuo Vietnamo karo nebuvo išvystyta tokios masinės mobilizacijos žmonių ir modernių ginklų, kaip Persų ilankos kare.

Jeigu šis karas būtų užtrukęs ilgiau, Vakarose žmonių šitikinimas tokio masto karo reikalingumu būtų gerokai susvyravęs.

Jordano karalius prašė ir tvirtino, kad reikia duoti daugiau laiko veikti ekonominei Irako blokadi ir bandyti diplomatinio būdu sulaikyti Saddam Hussein'o ginklavimąsi bei grėsmę ne tik Kuwait'ui, bet ir Saudi Arabijai ir kitur Viduriniuose Rytuose. Karalius Hussein'as nebuvo vienas, kuris taip galvojo. Panašiai pasisakė ir Sovietų Sąjungos vyriausybė. Eilė specialistų komentatorių buvo panašiai įsitikinę. Tačiau buvo bijomasi, kad Saddam'as, turėdamas cheminius ir biologinius ginklus, suspės apsiginkluoti ir atominiais ginklais. Ir nutarta nedelsti.

Istorijos tyrinėtojai turės didelį uždavinį išnagrinėti šio karo atviras ir užslėptas priežastis, kaip ir ar tikrai karo dėka galima įvykdyti pastovią taiką Viduriniuose Rytuose, išspręsti ir Izraelio-palestiniečių problemą.

Desperatiška Irako kariuomenė padegė daugiau kaip 500 alyvos šaltinių, kurių liepsnos ir dūmai užklojo horizontą ir neša milžiniškus nuostolius. Išties minų virtinės aplink šaltinius ir Kuwait'ą dar laukia išvalymo. Alyva užterštos pakrantės ir geriamas vanduo.

Masiniai pabėgę Irako kareiviai pasidavė koalicijos nelaisvėn, tačiau Irako miestuose jų dar yra likusių ir dabar, paskelbus paliaubas, bando ne tik atstatyti šokią tokią tvarką Kuwait'e, bet ir atsikęsti buvusiems prieš režimą nusistačiusiems gyventojams.

Kuwait'o buvusi valdžia dar in corpore nesugrįžo į sostinę. Pietų Irake ypatingai pasireiškė savitarpio neramumai ir ginkluoti susirėmimai. Vieni reikalauja Saddam Hussein'o atsistatydinimo, kiti (priklausantys tai pačiai reli-

ginei grupei kaip ir prezidentas) dar jį remia. Pakilo ir kurdai, su kuriais prezidentas "susitvarkė" juos nuodydamas chemi-iniais ginklais. Gal kai kas ir specialiai tokias riaušes kursto.

Kaip atrodo JAV prez. Bush'o pavadinta "naujoji pasaulio tvarka" - gal netrukus pamatysime. Kokia vieta ir kieno numatyta joje taip pat nelegaliai užpultam ir terorizuojamam PABALTIJUI - išgirsime. Mes, ir daugelis kitų - nepasisakome už hipokriziją ir melagingus manipuliacijas, kurių dar susilaukiame ir iš agresoriaus - Kremliaus ir iš kai kurių Vakarų valstybių.

KĄ GALVOJA JIM MAJOR APIE BALSAVIMUS PABALTYJE

Britanijos premjeras Jim Major vasario mėn. 5 d. nuvykęs į Maskvą, pirmiausiai susitiko su Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrais, Sovietų Sąjungos liberalais ir su M. Gorbačiovo ui. Jis jam pareiškė, kad įvykę balsavimai Pabaltyje yra Britanijos ir Vakarų valstybių nuomone legalus ir su jais reikia skaitytis.

Taip pat pažymėjo, kad bet kokia Vakarų ekonominė parama Sovietų Sąjungai priklausys nuo to, kaip ateityje bus elgiamasi su respublikomis,

kurios siekia nepriklausomybės ir kokių kelių bus tęsiama Sovietų Sąjungos politika. Tai reiškia, kad bus atsižvelgiama į tai, kaip toliau konservatyvios, reakcinės komunistų partijos, armijos ir KGB jėgos įtakos M. Gorbačiovo "perestorikos" ir "glasnost" eigą.

● BRITANIJOS Bendruomenių Rūmų posėdyje parlamentarė M. Ewing pareikė rezoliuciją, kuria sveikinama LIETUVA po vasario 9 d. plebiscito, nes 90.47% nubalsuota už demokratinę nepriklausomybę. Išreikšta parama prez. V. Landsbergiui ir linkima sėkmė. Bet-kur oficialus pripažinimas?

THE GAZETTE, MONTREAL, TUESDAY, MARCH 5, 1991

Time to let the Baltics go

And then there were three. Latvia and Estonia have now joined Lithuania in voting overwhelmingly for independence from the Soviet Union.

The votes have no legal meaning; in both countries, what happened Sunday was a plebiscite, a non-binding consultation. But as an expression of the popular will, they were decisive. All the Baltic republics, which were forcibly incorporated into the Soviet Union in 1940, have now said thunderously that they want out.

So much for Soviet President Mikhail Gorbachev's hope that the independence movements were confined to the elite and that the masses would remain loyal to the Soviet Union. The masses did no such thing. And it does no good whatever for Mr. Gorbachev to argue that the only vote that counts is the national plebiscite to be held March 17 on the future of the Soviet Union. Baltic citizens will either boycott that vote or repeat the verdict they have already given.

What will Moscow do now? In January, it permitted military attacks that killed 22 people in the Baltic republics. But recourse to force is exactly the wrong tactic - morally wrong, and also wrong in terms of its practical effect. It heightens resistance and loses the Soviet Union precious friends in the West.

The hardest course, from Moscow's point of view, but also the best, is to wish the Baltics god-

speed. Letting them go would get rid of a festering sore, restore wavering western faith in Soviet good intentions, win praise among the Soviet Union's democrats and quite possibly head off one or more civil wars. (Other republics, notably Georgia and Armenia, are planning their own plebiscites and rebellion is quite possible if Moscow tries to squelch a Yes vote.)

Even before his recent turn back to military and traditional Communist allies, Mr. Gorbachev adamantly resisted any notion of the dismantling of his country. His patriotism is understandable, but history is outrunning him.

What should give him the greatest pause of all is that on Sunday, in both Latvia and Estonia, large numbers of ethnic Russians voted for independence. Russians make up nearly half the population of both Latvia and Estonia, and in the Kremlin there must have been hope that these Soviet citizens, if no others in the Baltic republics, would want to keep the Soviet link.

But in turnouts of more than 80 per cent, close to 80 per cent of those voting said Yes to independence in both countries. Communist loyalists had urged voters to spoil ballots, so as to show they thought the vote was invalid, but fewer than 10 per cent of the voters obliged.

When even Russians choose independence, there is no longer (if there ever was) any acceptable way to keep the Baltic republics in the Soviet Union. It is time to let them go.

Nepriklausoma Lietuva

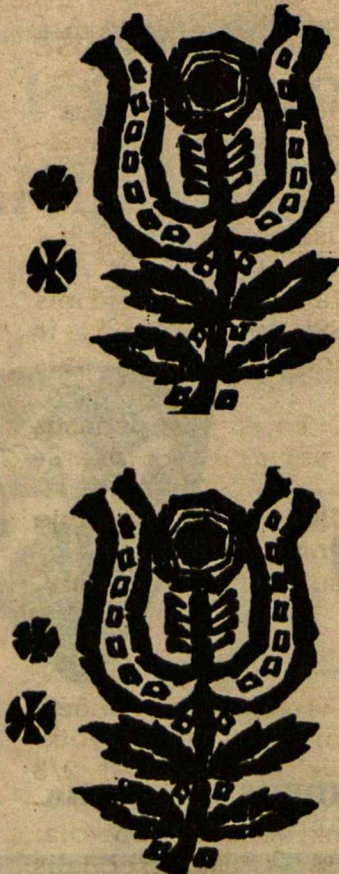
Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS-"NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952, Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

Mes su jumis, Lietuva, – taip skelbia baltarusių plakatai po Kraujo Sekmadienio įvykių Vilniuje.
Nuotrauka R. Dirsės-Mykoliūnienės

NEPRIKLAUSOMŲ KARINIŲ EKSPERTŲ IŠVADOS

Lietuvos Respublikos valstybinės komisijos 1991 m. sausio 11-13 d.d. įvykiams tirti kvietimu, buvo sudaryta nepriklausomų karinių ekspertų komisija. Į ją įėjo I-jo rango atsargos kpt.A.Jestignejev'as, atsargos papulkininkis I.Byčkov'as, pulk. S.Kudinov'as, II-jo rango atsargos kpt. G.Melkov'as, atsargos majoras N.Moskovčenko. Komisija vasario mėn.3-12 d.d. atliko tyrimą.

Komisijos ekspertai paskelbė šias išvadas:

1. Sausio 11-13 Vilniuje buvo mėginta įvykdyti valstybės perversmą, panaudojant Sovietų Sąjungos ginkluotąsias pajėgas, Vidaus Reikalų Ministerijos vidaus kariuomenę ir KGB, siekiant atkurti KPSS (Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos Red.) politinę valdžią jos sudėtinės dalies LKP asmenyje.
2. SSSR prezidentas negalėjo nežinoti apie planuojamus sovietų armijos, VRM vidaus kariuomenės ir KGB bendrus veiksmus. Tokie veiksmai negalėjo būti įvykdyti be jo asmeninio leidimo.
3. SSSR karinių formuočių dalyvavimas valstybės perversme buvo iš anksto suplanuotas, sukoordinuotas ir centro aprobuotas.
4. Valstybės perversmo iniciatorius buvo LKP CK.
5. Savo kėslams įgyvendinti praktikoje LKP CK sudarė vadinamąjį "nacionalinio gelbėjimo komitetą", kurio sudėtis ir vadovybė kruopščiai slepiamos, vengiant atsakomybės, įeigū kėslai sužlugę. Vienintelis oficialiai žinomas žmogus iš asmenų, susijusių su nacionalinio gelbėjimo komitetu, yra nacionalinio gelbėjimo komiteto ryšių su Vilniaus karine įgula įgaliotinis LKP CK sekretorius Jermalavičius.

Nepriklausomi kariniai ekspertai yra tos nuomonės, kad nacionalinio gelbėjimo komiteto (NGK) branduolys buvo šie asmenys: LKP CK pirmasis sekretorius Burokevičius, LKP CK sekretorius Jermalavičius, LKP CK sekretorius generolas majoras Naudžiūnas, LKP CK skyriaus vedėjas atsargos plk. Šurupov'as, LKP Vilniaus miesto komiteto pirmasis sekretorius Lazutka, antrasis sekretorius Chadukin'as, Radijo Matavimo Aparatūros Gamyklos partinio komiteto sekretorius Dostal'as, Vilniaus karinės įgulos viršininkas generolas majoras Ušchopčik'as.

5. NGK-LKP CK tikėjosi didelės darbo žmonių, nepatenkintų blogėjančia jų ekonomine padėtimi, rusiškai kalbančių gyventojų ir kariškių, kurių teisės buvo apribotos kai kuriais Lietuvos Respublikos įstatymiais aktais, paramos. Todėl LKP nariai dirbo atkakli agitacinę politinę darbą. Karinėse dalyse, padaliniuose ir tarp kariškių šeimų narių analogišką darbą dirbo politiniai organai ir KSSS partinės organizacijos.

Šitaip buvo dirbtinai kuriama nepalankumo ir priešiško tarp vietinių gyventojų ir armijos aplinka. Dabar Lietuvos Respublikos Vyriausybė stengiasi užmegzti santykius su jos teritorijoje dislokuotomis karinėmis dalimis ir imasi konkrečių priemonių padėčiai normalizuoti. Tačiau karinė vadovybė kategoriškai atsisako bet kokių kontaktų.

6. NGK, tvirtai tikėdama savo pergale ir nebaudžiamumu, remdamasi Vilniaus karinės įgulos dalimis ir Centro atsiųstais SSSR vidaus kariuomenės ir KGB padaliniais, mėgino įvykdyti valstybės perversmą. Šis mėginimas baigėsi dideliais taikių gyventojų aukomis ir padarė didelių materialinių nuostolių.

7. Nebuvo nė vieno atvejo, kad ginklą būtų panaudoję taikūs gyventojai ir valstybinių įstaigų gynėjai, šaudė tik kariuomenė. Dėl ginklo panaudojimo 13 žmonių žuvo 604 sužeisti. Tarp aukų – tik taikūs gyventojai. Tarp 13 žuvusiųjų – KGB leitenantas, kurį atsitiktinai sužeidė savi ir kuris mirė todėl, kad kariškiai laiku jam nesuteikė kvalifikuotos medicininės pagalbos.

8. Kariuomenė naudojo 5,45 kalibro kulkas, pasižyminčias konstrukcijos ypatumais (kulkos suyra į dalis), kurie daugiariopai padidina žmogaus kančias. Jas draudžia tarptautinės konvencijos (1989 m. Deklaracija dėl lengvai besisukalionačių arba susiplojančių kulku nenaudojimo, 1907 m. Ketvirtoji Hagos konvencija dėl sausumos karo įstatymų ir papročių, 1949 m. Ženevos konvencija dėl karo aukų gynimo su 1977 m. I ir II papildomais protokolais).

9. Įvykdyti valstybės perversmą sutrukdė Lietuvos Respublikos darbo žmonės, pakilę ginti savo teisėtai išrinktos valdžios. Lietuvos Respublikos darbo žmonių pasirinkimą akivaizdžiai ir įtikinamai parodė 1991 m. vasario 9 gyventojų apklausos rezultatai.

10. Dėl mėginimo įvykdyti valstybės perversmą ir gausių aukų bei nuostolių kalti:

- 1) SSSR prezidentas, neatlikęs savo konstitucinės pareigos;
- 2) SSSR gynybos ministras Jazov'as, vidaus reikalų ministras Pugo, KGB p-kas Kriučkov'as, leidę panaudoti jiems pavaldžias pajėgas antikstituciniams, nusikals-2 psl.

tamiems tikslams;

3) SSSR gynybos ministro pavaduotojas gen.plk.Ačialov'as, Vilniaus karinės įgulos viršininkas gen.maj. Ušchopčik'as, vidaus kariuomenės pulko vadas plk. Kus-triuk'as, 107 motorizuotos šaulių divizijos pulko vadas papulkininkis Astachov'as, tiesiogiai vadovavęs savo pavaldžiai kariuomenei, kai buvo vykdomi nusikalstami NGK LKP CK kėslai;

4) tiesioginiai vykdytojai- kareiviai, seržantai ir karininkai, šaudė į taikius gyventojus.

11. Už materialinius nuostolius, padarytus Lietuvos Respublikai, jos valstybinėms įstaigoms, juridiniams ir fiziniams asmenims, atsakomybė tenka SSSR prezidentui SSSR gynybos ministerijai, SSSR vidaus reikalų ministerijai, SSSR KGB ir LKP.

12. NGK yra antikstitucinė, nusikalstama organizacija, kurios veikla turi būti uždrausta, o jos nariai turi būti teisiami už ypač pavojingą valstybinį nusikalstamumą.

13. Atsižvelgiant į NGK ir LKP narių tiesioginį ryšį vykdam valstybės perversmą, LKP veikla turi būti nutraukta iki tyrimo pabaigos.

14. Centrinė spauda, radijas ir CVT neobjektyviai nušvietė sausio 11-13 įvykius Vilniuje, laikydamiesi KPSS ir LKP pozicijos.

15. Būtų tikslinga pakeisti įstatyminius aktus, ribojančius rusiškai kalbančių gyventojų, kariškių ir jų šeimų narių teises.

16. Atsižvelgiant į objektyviai susiklosčiusią politinę padėtį, kai SSSR įstatymai Lietuvos Respublikos teritorijoje nevykdomi, o Respublikos priimti įstatyminiai aktai prieštarauja sąjunginiams įstatymams, reikia iki SSSR ir Lietuvos Respublikos atitinkamos sutarties pasirašymo parengti specialų laikinąjį kariškių ir jų šeimų narių teisių, garbės, turto ir orumo gynimo statutą.

17. Kad respublikos galėtų koordinuoti pastangas, gin-damos savo suverenumą, politinę nepriklausomybę ir ekonominį savarankiškumą nuo centro diktato ir galėtų imtis kolektyvinių veiksmų aplinkybėmis, analogiškoms sausio 11-13 įvykiams Lietuvos Respublikoje, būtina pasirašyti respublikų horizontalias sutartis, kurios padės priešintis šiam diktatui.

18. Valstybiniam suverenumui ir teisėtavškai garantuoti respublikose būtina įsteigti nacionalinės gvardijos formuotes.

19. Respublikų aukščiausiosios tarybos privalo priimti įstatymą, apibūdinantį "nusikalstamo įsakymo" sąvoką ir nustatantį kriminalinę atsakomybę už jo vykdymą.

20. Įvykiai Vilniuje prilygsta nusikalstamam sovietų armijos panaudojimui prieš savo liaudį: Novočerkaske 1962 m., Tbilisyje 1989 m., Baku 1990 m.

21. Sausio 11-13 įvykiai neturi nieko bendro su nacionaliniais konfliktais ir yra grynai politiniai.

Jie parodė, kad:

partokratija stengiasi paversti sovietų armiją savo nusikalstamų politinių kėslų įkaitu, o kareivius – beširdžiais ir negalvojančiais vykdytojais;

departizuoti SSSR desanto pajėgas, VRM ir KGB objektyviai būtina, ir tai turi būti kuo skubiausiai padaryta;

visoms tautybėms vienodai gresia partinės karinės viršūnės, kuri žiūbūt stengiasi išlikti valdžioje, įžūliai pažeisdama įstatymus ir pasmerkdamą tautas skurdui, badui ir mirčiai, šamokslas.

Nepriklausomi kariniai ekspertai savo pareiga laiko supažindinti su šia išvada SSSR,RSFSR, kitų respublikų liaudies deputatus ir tarptautinę visuomenę, užsienio valstybių vyriausybes ir Jungtines Tautas.

Pasirašė kariniai ekspertai: A.Jevstignejev'as, atsargos I rango kapitonas, technikos mokslų kandidatas, liaudies deputatas I.Byčkov'as, pulkininkas, liaudies deputatas G.Melkov'as, atsargos II r.kpt., teisės mokslų daktaras, profesorius N.Moskovčenko, atsargos majoras

1991 m. vasario mėn.11 d.

Lietuvos Respublika, Vilnius

(vertė G.Balsevičienė).

/"LIETUVOS AIDO", leidžiamo Lietuvoje š.m.VASARIO mėn. 15 d.laidoje atspausdintas straipsnis,kur oficialiai vertinami KRAUJO SEKMADIENIO Lietuvoje įvykiai. Tačiau krenta į akis, kad išvadose neprasitariama, jog SOVIETŲ KARIUOMENĖ yra TEISIŠKAI - ir OBJEKTYVIAI žiūrint, - OKUPACINĖ. Dėl šios kariuomenės kiekio ir jos buvimo teisių Lietuvoje MASKVA privalo DERĖTIS SU LIETUVOS VYRIAUSYBE, PRIPAŽINUS JĄ LEGALIA ir LIETUVĄ - NEPRIKLAUSOMA. Red./.

TAUTĄ YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠEŽA -
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI

Dr. Gv. Valančius

Pagal specialistų apskaičiavimus JAV-se, taip atrodo vertė respublikų, kurias bando paglemžusi, išlaikyti Kremliaus vadovybė.

Valuable Republics

1989 per capita G.N.P. for several Soviet republics, compared with the nation as a whole. Figures are in dollars, and purchasing power parity, a calculated rate which values foreign goods at U.S. prices.

Latvia	\$6,740
Estonia	6,240
Lithuania	5,880
Russian Republic	5,810
Soviet Union	5,000
Armenia	4,710
Ukraine	4,700
Azerbaijan	3,730
Tadzhikistan	2,340

Source: Planecon

The New York Times

● "THE NEW YORK TIMES" š.m. sausio mėn 27 d. laidoje atspausdino šį rašytojo Felix Rosiner laišką. Jis asmeniškai pažinojo prez.Vytautą Landsbergį per 20 metų, dabar gyvena JAV-se ir dirba Harvard'o universite. Rašinyje paneigia sovietų šmeižtus, kad prezidentas esąs "fašistas", "ekstremistas nacionalistas" ir kad bandęs įvesti "buržuazinę diktatūrą". Tai vienas iš retų žydų tautybės akademikų viešų pasisakymų.

Lithuania's President a Genuine Democrat

To the Editor:

Over the last few days, we have observed a rapid fallback of the Soviet authorities to the rhetoric of the cold war period. The representation of events in Lithuania and of its President, Vytautas Landsbergis, is a perfect example of this.

After the invasion of tanks in Vilnius, the Soviet sources, controlled by the Kremlin, put to work the old propaganda machine, portraying President Landsbergis as a "fascist," an "extreme nationalist" and an "imperialist's accomplice," who is trying to bring back the "bourgeois dictatorship." They did not bother to support these accusations with facts or evidence. Who, indeed, are these imperialists? Could it be the Americans or the Germans who rushed to provide economic help to President Mikhail S. Gorbachev's (and not Mr. Landsbergis's) Government?

I know my friend and colleague Vytautas Landsbergis very well. Over more than 20 years, I have maintained professional and personal relationships with him. This intelligent, calm man with a businesslike approach and a great sense of humor is one of the most extraordinary and intellectual people I know. A musicologist and an art critic, a pianist and a

music professor, he personifies the cream of the crop of the rich and diverse Lithuanian culture.

Vytautas Landsbergis comes from a remarkable family of intellectuals. His father is a well-known architect, and his grandfather's writings are recognized as classics of Lithuanian literature. His wife and daughter are also musicians, and his son's goal is to become a film maker.

There is nothing more absurd and vile than calling Mr. Landsbergis a fascist. As a Jew who lived in Moscow, I had many friendly talks with him about the ethnic and political problems in relations among Lithuanians, Russians and Jews both past and present. He is a genuine democrat in his convictions and his actions.

Recently President Gorbachev spoke disdainfully of "musicians who govern Lithuania." Yes, indeed, President Landsbergis is a musician. And President Lech Walesa of Poland is an electrician, and President Vaclav Havel of Czechoslovakia is a playwright. And it is not they who send tanks to suppress people fighting for their freedom. FELIX ROZINER

West Newton, Mass., Jan. 17, 1991
The writer is a Russian Research Center fellow, Harvard University.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo sukis. "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių bei išeivijoje!"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ.

Vytautas Skuodis
(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų rugpjūčio mėn.)
/ tęsinys /

- Į EINSIEDEN'Ą - ŠVEICARIJOJE- kuriame prasi-
dėjo EUROPOS LIETUVIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ, atvyko
buvęs ŠVEICARIJOS prezidentas, dabartinis Šveicarijos
Helsinkio Komisijos p-kas Rudolf Friedrich'as. Jis panoro
susitikti su LIETUVOS Respublikos AT p-ku V.Landsber-
giu. Jis pažymėjo, kad su didžiausia simpatija remia
LIETUVOS nepriklausomybės siekį ir tikisi, jog šis tiks-
las bus veikiai įgyvendintas.
- Pasirašytas susitarimas tarp LIETUVOS Sveikatos
Ministerijos ir ILLINOIS Universiteto Čikagoje pasikeis-
ti gydytojais ir kitais medicinos bei sveikatos srities
specialistais. Sutartį pasirašė Lietuvos sveikatos ministe-
ris A. Laucevičius ir Illinois Universiteto kancleris
James Stukel.

Iki rugpjūčio mėn. 7 d.

- Pirmą kartą nuo 1958 metų po pirmojo šių metų
pusmečio LIETUVOJE gyventojų migracijos saldo yra
neigiamas. 1989 m. pirmąjį pusmetį į LIETUVĄ ATVYKO
8.072 ŽMONĖS, ŠIEMET PER TĄ PATĮ LAIKOTARPĮ
- 5.776. Tuo pačiu laikotarpiu išvyko atitinkamai 7243
ir 8.638 žmonės - 2.862 daugiau. Šiemet į Respubliką
atvyko 2.458 rusai, 1.535 lietuviai, 416 baltarusių. Dau-
giausia išvyksta į Rusijos Federaciją, Baltarusiją ir Uk-
rainą.
- Šiuo metu apie 700 LIETUVOS jaunuolių yra pasi-
traukę iš Sovietų karinės tarnybos. Vyksta pasitraukėlių
medžioklė. Kiek jų pagrobta - nežinoma.
- Pagalbos Lietuvai Fondui AUSTRALIJOJOS lietuviai
Melbourn'e surinko 70.000 dolerių. Daug aukų surinko
ir Adelaidėje gyvenantys lietuviai.
- Tarptautinės organizacijos "THE AMERICAN SO-
CIETY FOR THE DEFENCE OF TRADITION, FAMILY
AND PROPERTY" žiniomis, visi tos organizacijos sky-
riai (jų centras -Brazilijoje) dvidešimtyje valstybių su-
rinko tris su puse milijono parašų po peticiją, kurioje
laisko forma, adresuoto Lietuvos prez. V.Landsbergiui,
išreikšta parama, pagarba ir pasigėrėjimas Lietuva, kuri
siekia nepriklausomybės. Už šią akciją Lietuvos Res-
publikos Užsienio Reikalų ministeris š.m. birželio 19
d. dėkojo jos organizatoriams.

Rugpjūčio mėn. 7 d.

- LIETUVOS Respublikos AT patvirtino, kad Lietuva
pasirengė deryboms. Politinio, teisinio ir diplomatinio
pasirengimo komisijos atstovų grupei pavesta derybų
pradžios ir sąlygų protokolo projektą derinti su SSSR
delegacijos vesti deryboms atstovais.
- LIETUVOS Respublikos AT ir vyriausybė bendru
pareiškimu kreipėsi į SSSR prez. M.Gorbačiov'ą ir SSSR
MT pirm. N.Ryžkov'ą, protestuojant dėl iš Sovietų armi-
jos pasitraukusių lietuvių jaunuolių gaudymo, naudojant
fizinę jėgą ir ginklus. Reikalaujama nutraukti smurtą
prieš Lietuvos Respublikos piliečius, o tarnaujančius So-
vietų armijoje, grąžinti į Lietuvą. Primenama, kad 1989
metais tos armijos tarnyboje žuvo 22, o 1990 metais
- 16 Lietuvos jaunuolių. SSSR kariuomenė, dislokuota
Lietuvoje, savo veiksmais prieš taikius LIETUVOS Res-
publikos gyventojus didina įtampą ir mėgina derybų iš-
vakarėse bloginti santykius tarp Lietuvos Respublikos
ir SSSR.
- LIETUVOS Respublikos AT paskelbė pareiškimą,
kuriame sakoma, kad LIETUVOS parlamentas, vyriausybė
ir visuomenė pritaria Jungtinių Tautų Organizacijos Sau-
gumo Tarybos nutarimui, kuriuo smerkiama š.m. rug-
pjūčio mėn. 2 d.Irako kariuomenės agresija prieš Ku-
wait'o valstybę.
- LIETUVOS Respublikos min. p-kė K.Prunskienė
priėmė JAV Aplinkos Apsaugos Vidurio Vakarų regiono
administratorių Valdą Adamkų. Jie aptarė LIETUVOS
ekonominio gyvenimo problematiką bei su ja susijusius
aplinkos apsaugos klausimus, taip pat kitų valstybių
galimą paramą šioje srityje.
- ESTIJOS Respublikos AT nepaprastoje sesijoje
priėmė nutarimą, kad nuo tos dienos ESTIJOS teritorijo-
je nebegalioja SSSR ir ESTIJOS TSR konstitucijos. Tary-
ba taip pat pareiškė, kad derybos su SSSR turi remtis
1920 metų Estijos - Rusijos Taikos Sutartimi ir kitomis
sutartimis, sudarytomis iki 1940 metų. Deryboms su
SSSR jau sudaryta ir patvirtinta delegacija. Taryba taip
pat pasisakė, kad Sovietų kariuomenės buvimas ESTIJOS
teritorijoje pažeidžia tarptautines normas. Penkių punk-
tų Estijos pareiškime pakartojama ESTIJOS DEKLARA-
CIJA, kad RESPUBLIKOS ĮJUNGIMAS Į SSSR 1940 m.
YRA NETEISĖTAS.

Rugpjūčio mėn. 8 d.

- VILNIUJE Sovietų kareiviai pradėjo saugoti Lenino
paminklą, nes pasklido kalbos, kad tos dienos naktį jis
bus pašalintas.
- Rugpjūčio 5-8 d. LIETUVOJE lankėsi JAV gene-
ralinio konsulato LENINGRADE konsulas James Hutche-
son. Susitikime su LIETUVOS Respublikos AT pirmininko
pavaduotoju B.Kuzmicku ir kai kuriais deputatais bei
LIETUVOS Radijo ir TV vadovais buvo aptartos kai ku-
rių Amerikos laidų retransliavimo LIETUVAI galimybės,
pasikeista nuomonėmis kultūrinio bendradarbiavimo kiau-
simais.
- Į LIETUVĄ atvyko grupė JAPONIJOS prekybos
firmos MITSUI atstovybės MASKVOJE darbuotojų. Jų
tikslas - susipažinti su naujai formuojama Respublikos
ekonomika ir galimybėmis užmegzti plačius komercinius
ryšius.
- MASKVOJE įvyko ESTIJOS min.p-ko E.Savisaar'o
ir SSSR min.pirm. N.Ryžkov'o susitikimas. Pastarasis
pareiškė, kad ESTIJOS AT parėdymas sulaikyti SSSR
MT nutarimą dėl asociacijos "Integral" veikimo yra ne-
teisingas. Tačiau sutiko peržiūrėti savo MT nutarimą
taip, kad įsijungimas į minėtą asociaciją būtų laisvano-
riškas.

Iki rugpjūčio mėn. 9 d.

- Iš DANIJOS į LIETUVĄ atvyko žinių Europos šiau-
rės kraštams perdavimo organizatorė. Tikslas - ištirti
žinių perdavimo centro organizavimo galimybes Vilniuje.
- LKP CK sekretoriatas pareiškė oficialų nepasi-
tenkinimą dėl rugpjūčio 6 d. KAUNO pašalinto paminklo
prie keturių komunistų kapo. Pažymima, kad tokiu būdu
buvo išniekintas vienu iš pirmųjų totalitarizmo aukų
1991.III. 6

LIETUVOJE atsikivirpo.

- Į LIETUVOS Policijos Akademiją numatoma priim-
ti 500 jaunuolių.
- ŠALČININKŲ rajone, Eišiškėse ir KANIUKUOSE
išniekintii lietuvių pastatyti kryžiai.
- VILNIUJE steigama mokykla lietuvių kilmės vai-
kams, gyvenantiems už Lietuvos ribų, kur nėra lietuviš-
kų mokyklų.
- LIETUVOJE statoma 15 naujų bažnyčių.
- Išėjo pirmasis numeris nepriklausomo Marijampolės
miesto laikraščio SUDUVA.
- LIETUVOS kino studijoje kuriamas dokumentinis
filmas "Dosje", pasakojantis apie SSSR nusikaltimus ir
skolas LIETUVAI, pradedant rezistencijos kovomis, bai-
giant desantininkų siuntėjimu.
- PRIENUOSE statomas lėktuvas, kuris bus panašus
į Dariaus ir Girėno LITUANICA ir pakartos jos marš-
rutą.
- Po 8 mėnesių vilkinimo, KALININGRADO srityje
/Rytprūsioose/ įregistruota Lietuvių Draugija.
- ESTIJA jau turi 160 bendrų su užsieniu įmonių.
LIETUVA - tikrai 5-kias.

Iki rugpjūčio mėn. 10 d.

- LIETUVOS Mokslų Akademijos viešosios nuomonės
tyrimo centras rugpjūčio mėn. pradžioje apklausė beveik
1.400 LIETUVOS gyventojų. Duomenys parodė, kad 2/3
Respublikos gyventojų pritaria Lietuvos Nepriklausomy-
bės Atkūrimo Akto paskelbimui. Penktadalis - abejoja.
Iš lietuvių 76% reikiama pritarimą, 37% - rusų, trečdalis
- lenkų. 20% apklaustųjų reikškė pritarimą savarankiškai
LKP, 13% - socialdemokratams. Trečdalis rodė savo
palankumą kitoms grupuotėms, kiti - neapsisprendė.
Daugiau kaip pusė pareiškė nesutikimą su teiginiu, kad
LKP nariais negalima pasitikėti. Trečdalis pareiškė, kad
religija jų gyvenime vaidina svarbų vaidmenį, 27% tuo
suabejojo, 36% tai paneigė.
- LIETUVOS Respublikos AT priėmė įstatymą, ku-
riuo įsteigė Lietuvos Respublikos sukarintų dalinių ir
civilinę tarnybą tiems, kurie dėl sąžinės ar religijos
priežasčių atsisako tarnauti kariniuose daliniuose. Prie-
volininkai bus pašaukti tarnauti LIETUVOS pasienio ap-
saugos, Vidaus Reikalų Ministerijos, gaisrininkų daliniu-
ose. Atsisakantys karinės tarnybos atliks 12 mėnesių prie-
volę LIETUVOS valstybinuose darbo ir žmonių pagalbos
daliniuose.
- LIETUVOS jaunimo organizacijos - Skautų Sąjunga,
Ateitininkų Federacija,Tautinio Jaunimo Sąjunga "Jaunoji
Lietuva", Gediminaičiai, Lituanica - bendru pareiškimu
kreipėsi į laisvojo pasaulio jaunimą, prašydami savo
veikla paveikti savo šalies viešąją nuomonę ir vyriausybę,
kad jos nedelsiant pripažintų LIETUVOS NEPRIKLAUSO-
MYBĘ ir paremtų jos TEISĘTĄ VYRIAUSYBĘ ir kad
į kiekvieną SOVIETŲ AGRESIJOS AKTĄ ATSAKYTŲ
GRIEŽTAI IR PRINCIPINIAI.
- LIETUVOS valdžios patarėjas ekonominiais klausimais
Juozas Kazickas išvyko porai savaitių į Lietuvą.
Jis lydi 3 žymius JAV prekybininkus, didžiųjų fondacijų,
jų tarpe ir Rockefeller'io fondacijos atstovus. Tos funda-
cijos remia EUROPOS atsikuriančias valstybes.
- PABALTIJŲ valstybių AT pirmininkai bendru pa-
reiškimu atsisako dalyvauti SSSR prez. M. Gorbačiov'o
šaukiamojo respublikų vadovų konferencijoje SSSR fede-
racijos klausimams aptarti.
- RUSIJOS Federacijos AT p-kas B.Jelcin'as, kalbė-
damas per LATVIJOS TV, pasakė, kad už kelių savaitių
RUSIJA pasirašys sutartis su BALTIJOS valstybėmis,
pripažindama jų suverenitetą.
- LATVIJOS Liaudies Fronto pirmininku išrinktas
34 m. amžiaus lietuvis gydytojas Romualdas Ražukas.

Rugpjūčio mėn. 10 d.

- LIETUVOS Respublikos AT p-ko pavaduotojas B.
Kuzmickas, MT pirmininkės pavaduotojas R.Ozolas ir
AT Valstybės Atkūrimo komisijos p-ko pavaduotojas K.
Lapinskas susitiko su SSSR derybų delegacijos nariais
- SSSR prezidento Tarybos nariu, SSSR MT pirmininko
pavaduotoju J.Masliukov'u ir SSSR prezidento Tarybos
nariu G.Revenka. Susitikime buvo konsultuojamasi derybų
tarp LIETUVOS Respublikos ir SSSR pradžios bei proce-
dūros klausimais. SSSR atstovams buvo įteiktas derybų
protokolo projektas, kurį jis priėmė kaip "neoficialų",
panagrinėti. Sutarta, kad oficialiam svarstymui jį turėtų
pateikti LIETUVOS Respublikos oficiali delegacija SSSR
prezidento sudarytajai delegacijai.
- ŠVEICARIJOJE valstybės sekretorius Klaus Jacobi
Šveicarijos vyriausybės vardu BERN'E priėmė LIETUVOS
Respublikos AT pirmininką V. Landsbergį.
- LIETUVOJE 100% pabrango alus ir tabako gami-
niai. Tai iki metų galo valstybei duos 60 ml.rublių pa-
pildomų pajamų. ESTIJOJE ir LATVIJOJE šioms pre-
kėms kainos padidintos anksčiau.

Iki rugpjūčio mėn. 11 d.

- MASKVOJE susitiko SSSR ir LIETUVOS Respubli-
kos Užsienio Reikalų ministerijų delegacijos. Buvo ap-
svarstyti klausimai dėl LIETUVOS interesų biurų steigi-
mo užsienyje ir užsienio valstybių - LIETUVOJE, Respub-
likos sienų statuso problemos, taip pat KALVARIJOS
pasienio punkto įsteigimo bei LAZDIJŲ pasienio punkto
atidarymo visų šalių piliečiams galimybės. Tartasi dėl
tarptautinio aerouosto atidarymo VILNIUJE, vizų į LIE-
TUVĄ išdavimo.
- MASKVOJE lygiagrečiai dirba dvi komisijos, ku-
rianchios perėjimo prie Sąjungos rinkos koncepcijos. Lie-
tuvos specialistai, suteikusi jiems eksperto stebėtojo sta-
tusą, yra nusiųsti į abi komisijas. Jų uždavinys - išsiaiš-
kinti galimybes bei sąlygas, kaip įmanoma, nesant Są-
jungos nariu, palankiausiai LIETUVAI būdu palaikyti eko-
nominius ir prekybinius ryšius su šia Sąjunga ir jos na-
rėmis, prisidėti formuojant ekonominių partnerių ūkio
modelį visoms pusėms priimtiniu būdu.
- KAUNO miesto Taryba įkūrė naują laikraštį
KAUNO LAIKAS.
- JONIŠKYJE atstatytas Lietuvos Nepriklausomybės
paminklas.
- Buvęs LIETUVOS Vidaus Reikalų ministras Stasys
Lisauskas, nušalintas iš tų pareigų už 1988 m. rugsėjo
mėn.23 d. susidorojimą su demonstrantais, dabar yra
SSSR Vidaus Reikalų ministro pavaduotojas MASKVOJE.

Rugpjūčio mėn. 11 d.

- Į RUSIJĄ - Saratovo srities kaimus Čiornaja Pa-
dina ir Tolovka, išvyko LIETUVOS jaunimo bendrijos
"Lituanica" ekspedicija, kuri domėsis ten gyvenančiais

ir gyvenančiais lietuviais.

- ŠVEICARIJOJE - EINSIEDELN vietovėje įvykusios
37-sios Europos Lietuvių Studijų Savaitės dalyviai priėmė
LIETUVOS Respublikos ir išėvijos atstovų kreipimąsi
į PASAULIO tautas ir valstybes. Kreipimeši konstatuoja-
ma, kad SSSR ligi šiol tęsia 1940 m. įvykdytą Lietuvos
aneksijos politiką, LIETUVOS Respublika turi pati kont-
roliuoti savo valstybines sienas, SSSR neturi jokio teis-
nio pagrindo daryti kliūtis LIETUVOS žmonių bendrai-
mui su kitur gyvenančiais asmenimis, kaip ir trukdyti
LIETUVAI įstoti į tarptautines organizacijas. Išreikštas
tikėjimas, kad demokratinės visuomenės ir vyriausybės
nesitaikstys su tokiais LIETUVOS suvereniteto uzurpavi-
mais ir pažeidinėjimais. Kreipimąsi pasirašė Lietuvos
Respublikos AT p-kas V. Landsbergis, jo pavaduotojas
K.Motieka, PLB, JAV LB, BELGIJOS, OLANDIJOS, ITA-
LIJOS, ŠVEICARIJOS, PRANCŪZIJOS, VOKIETIJOS Lie-
tuvių Bendruomenių ir DIDŽIOSIOS BRITANIJOS Lietuvių
Sąjungos pirmininkai.

Rugpjūčio mėn. 12 d.

- Į LIETUVĄ atvyko didelės JAV prekybinės komisi-
jos "Kavulich International" prez. John Kavulich. Jo
vizito tikslas - su LIETUVOS Respublikos vyriausybės
atstovais aptarti bendradarbiavimo perspektyvas.
- SSSR prez. M.Gorbačiov'as paneigė ESTIJOS Res-
publikos naują Nepriklausomybės deklaraciją, kuri, pagal
SSSR įstatymus, negaliojanti. "Toks priešiškas konstituci-
nis aktas, reikalaujamas ir ultimatumai neturi pagrindo
ir jokios ateities," - kalbėjo M. Gorbačiov'as per MASK-
VOS TV apie ESTIJOS parlamento nutarimą, padarytą
rugpjūčio mėn. 7 dieną. M.Gorbačiov'as kritikavo ir ES-
TIJOS Respublikos paskelbtą nutarimą, kad Sovietų ar-
mijos buvimas Estijoje pažeidžia jos suverenumą.

Rugpjūčio mėn. 13 d.

- ŠVEDIJOJE prasidėjo savaitę trukęs II Pasaulinis
Bernulioo Draugijos matematikų kongresas. Per kongreso
atidarymą buvo paminėti trys žymiausi pastarojo meto
įvykiai: Berlyno Sienos nugriovimas, Ceausescu režimo
Rumunijoje nuvertimas ir Nepriklausomybės (KOVO II)
Akto paskelbimas Lietuvoje.

Iki rugpjūčio mėn.14 d.

- SOVIETŲ vyriausybė yra pasirengusi tuoj pat pra-
dėti derybas su LIETUVA, - pažymėjo Lietuvos premjerė
K. Prunskienė po susitikimo KREMLIUIJE su SSSR prez.
M.Gorbačiov'u.
- LIETUVOJE vieši Cleveland'e (JAV) nuo 1941
m. įsikūrusios Telšių Jišivės (rabinų seminarijos) auklėti-
nių grupė. Jie aplankė daugelį miestų ir miestelių, ap-
žiūrėjo buvusias žydų kapines. Juos priėmė LIETUVOS
Respublikos ministerė pirmininkė K. Prunskienė. Svečiai
pareiškė susirūpinimą prasta buvusių kapinių būkle. Jie
teigiamai įvertino besikeičiantį Lietuvos požiūrį į žydų
atminimo vietas, pasiūlė remti lėšomis jų tvarkymo dar-
bus.
- LATVIJOS ministeris p-kas Washington'e pasimatė
su JAV Valstybės Sekretoriumi J. Baker. Dieną anksčiau
J.Baker'is buvo priėmęs ESTIJOS Užsienio Reikalų minis-
terį, o prieš savaitę ir LIETUVOS Užsienio Reikalų minis-
terį A.Saudargą. VISI PABALTIJŲ kraštų ministeriai
ragino AMERIKOS cyriausybę stipriau remti jų kraštų
nepriklausomybės siekimus ir spausti KREMLIŲ, kad
pripažintų LIETUVOS,LATVIJOS ir ESTIJOS Nepriklauso-
mybę.
LATVIJOS min.p-kas pos susitikimo su JAV Valstybės
Sekretoriumi J.Baker'iu žurnalistams išreiškė įsitikinimą,
kad PABALTIJŲ kraštai greitai atgaus Nepriklausomybę.
- TARPTAUTINĖ JAUNIMO ORGANIZACIJA YOUTH
FOR UNDERSTANDING pradėjo savo veiklą ir LATVI-
JOJE.
- J.Ritenis iš RYGOS aerouosto buvo priverstas
sugrįžti atgal į Austriją. JAV pilotas L.Lembreks buvo
išsiųstas į Suomiją, nepaisant to, kad jis dirbo LATVI-
JOS Respublikos AT spaudos centre vertėju. E.Levits
ir H.Hafs buvo priversti grįžti atgal į Vokietiją. Visi
jie latvių kilmės užsieniečiai, kurie turėjo SSSR vizas.
- RUSIJOS Federacijos p-kas B. Jelcin'as, kalbėda-
mas MASKVOS intelektualų susirinkime, pasakė, jog
Gorbačiov'o politika PABALTIJŲ kraštuose nepasisekė,
nes Pabaltijo kraštų pavyzdžiu pradėjo sekti ir kitos
sovietinės respublikos, norinčios atsiskirti nuo Sovietų
Sąjungos.

Rugpjūčio mėn.14 d.

- LIETUVOS Sąjūdžio Seimo Taryba SSSR vadovams
pasiuntė pareiškimą, kuriame informuojama apie ruošia-
mą EUROPOS Savaitę prie LIETUVOS-LENKIJOS sienos
ir reikalaujama, kad LIETUVAI būtų sugrąžinta jos va-
karinių sienų kontrolė.
- "Lietuvos Aidas" atspausdino Lietuvos Miškų Ūkio
min. V. Antanaičio laišką, kuriuo jis atsisako savo pa-
rašo po Kreipimusi į Lietuvos Žmones.
- VILNIUJE lankėsi ITALIJOS generalinis konsulas
Leningrade/Gianludovico de Martino.
- MARIJAMPOLĖJE pašalintas V.Mickevičiaus-Kap-
suko paminklas.

Rugpjūčio mėn. 15 d.

- Į VILNIŲ deryboms atvyko RFSSSR delegacija,
vadovaujama Rusijos Federacijos MT p-ko I.Silajev'o.
Tą pačią dieną įvyko tarpvalstybinės derybos, pasirašy-
tas vyriausių susitarimas dėl prekybinių ir ekonominių
ryšių 1991 metais. Įžangoje pabrėžiama, kad šį sutartį
sudaroma, siekiant palaikyti gerus kaimyninius santykius
tarp LIETUVOS Respublikos ir RUSIJOS Federacijos
SSR, atsižvelgiant į LIETUVOS Respublikos AT ir RUSI-
JOS Federacijos SSR AT sprendimus dėl Šalių Valstybin-
gumo Statuso ir norima gilinti abipusiai naudingus eko-
nominius ryšius lygiateisiškumo ir abipusės naudos pag-
rindu. Viena iš tos sutarties straipsnių sakoma: "Šalys
sieks išsaugoti, užmegzti ir plėtoti tiesioginius ūkinius
ryšius tarp įmonių, organizacijų, įstaigų ir kitų ūkinių
subjektų tarpusavio prekybos žaliavomis, produkcija,
liaudies vartojamomis prekėmis ir paslaugų tiekimo sri-
tyje, atsižvelgiant į tai, jog bus perinama prie rinkos
santykių". Vyriausiųjų vadovai pasirašė bendrą komuni-
katą, kuriame įrašyta, kad šalių susitarimas nerėiškia
nė vienos iš pusių įjungimo į jokią sąjungą ar sandrągą.
Susitarimas buvo pasirašytas pabrėžiant, kad Rusija pa-
sirašo žinodama, jog LIETUVA kovo 11 dieną yra pa-
skelbusi Nepriklausomybės Atkūrimo Aktą, o Lietuva
pasirašo, žinodama ir suteikdama reikšmę tam, kad RU-
SIJA yra paskelbusi savo valstybinio suvereniteto dekla-
raciją.

MELVILLE BALTASIS BANGINIS

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS išleido žinomo autoriaus Herman Melville veikalą BALTASIS BANGINIS. Į lietuvių kalbą vertė Povilas Gaučys, žinomas daugiausiai savo vertimais iš ispanų kalbos. BALTASIS BANGINIS aptariamas žemiau spausdinamame vertėjo pasiskyme. Kaip pridėjama ištrauka rodo, šio vertimo iš anglų kalbos stilius yra sklandus ir knygos tematika pajavirina mūsų verstinės literatūros repertuarą.

Herman Melville dabar laikomas vieninteliu amerikiečių genialiu rašytoju, palyginti, tik neseniai iškeltas iš užmaršties. Jis yra gimęs New Yorke, 1819 m., škotiškos kilmės pirklio šeimoje. Jam 1832 m. mirus, jaunas Hermanas dėl lėšų stokos, turėjo apleisti mokyklą ir užsidirbti pragyvenimą kaip raštininkas, ūkio dardininkas ir mokytojas. Vėliau, kaip jis pats sakė, "jūra buvo vienintelis jo universitetas". 1839 m. jis išėjo į jūrą kaip sandinys patarnautojas "Highlander" laive, kelionėje į Liverpoolį. Sugrįžęs namo, ir išmėginęs dar keletą darbų, 1841 m. vėl išplaukė į jūrą, persisamdęs banginius medžiojanti laivą "Acushnet", kuris jam suteikė daug medžiagos jo "Moby Dick" romanui.

"Acushnetui" pasiekus Markizų salas, jis pabėgo, ten buvo žinogėdrių pagautas, bet bet kelis mėnesius su jais gražiai gyveno ir apie juos parašė "Typee" romaną, kuris buvo palankiai sutiktas.

... H. Melvillio romanas "Moby Dick" arba "Baltasis Banginis" išėjęs 1851 m., dabar laikomas vienu didžiausių pasaulio romantinės literatūros šedevrų. Jis turėjo laukti beveik 75 metus, ligi kritika ir vertėjai jį tinkamai įvertino. Tai jūrinių nuotykių pasakojimas, bet kartu ir simbolinė bei epinė poema prozoje. Melvillis sukūrė stebinančio pobūdžio veikalą, kuriam jo banginių medžiojimo patyrimas suteikė spalvas, kuriame jis kaip poetas aprašė jūros žavesius ir siaubus, į kurių jis sudėjo savo mąstymus apie gyvenimą ir savo jausmų lyriškumą, savo maištavinę ir savo svajones, kuriame nustatė personazus, besisukinijančius aplink dominuojančią, paslaptingą, egzaltuotą ir antžmogišką figūrą. Tas romanas, ištryskęs iš jo intymų gelmių, buvo naujas savo forma ir turiniu.

Moby Dick (lietuviškai pasakytume siautulingasis Dikas) yra baltas banginis, išgarsintas plačiai paplitusios Ramiojo vandenyno jūreivių tarpe legendos, šturpi ir milžiniška pabaisa, beveik žmogui lygaus proto, mokanti išvengti perstokės* ir netikėtai pulti savo persekiotojus, vienu žandikaulio smūgiu pusiau perskelti eldiją ir vienu smūgiu paskandinti dvistiebi burlaivį. Kapitonas Achabas, kartą su juo susitikęs ir kovoje praradęs koją, vėl išplaukia ieškoti pasakiško banginio, kuriam jis prisiekė atkeršyti, nors kovoje ir pats žūtų.

Keista "Pequodžo" igula sudaryta iš narsiųjų jūros vilkų, nors kai kurie jų dreba pagalvoję apie pavojų, kuris jų laukia. Achabas juos pavergia savo valios jėga. Jis yra paslaptingas ir baisus. Jis retai matomas. Kai jis pasirodo su raukšle kaktoje, iškreiptom lūpom ir žaizduojančiom akim, visiems įkvepia drąsą. Jis mažai kalba, bet kai prabyla, sako žaibuojančius pamokslus apie paslėptą baltos spalvos (Moby Dicko) prasmę, apie jo sielos giminingumą su vandenyno siela, apie saulės, pasaulio valdovės galią. Jo įsakymai negincijami, nors jis ir liepia audroje plaukti su visom ištiestom burėm. Jį girdi savo kajučiųje siautėjant, lyg jis blaškytųsi baisaus slogučio kamuojamas ar kovotų su antgamtinem jėgom. Jis tegyvena tik Baltajam Banginiui neapykanta ir noru jam atkeršyti. Jis sutiko vadovauti "Perquodui" ne dėl įprastinės banginių medžioklės, bet norėdamas surasti Moby Dicką ir jį nužalėti.

Be šio nepaprasto personažo vaizdavimo, M. pasistatė sau uždavinį atvaizduoti banginių medžioklės epopėją iš tų laikų, kada burinio plaukiojimo pavojai, perstokė ir ietimi puolimai, persekiojant eldijoje, virve prisirišusioje prie pabaisos, kuri neria į gilumas, suteikia šiai jūreivio amato formai didingą vaizdą. Melvilliui pavyko gilios poezijos švytesiu apšviesti netgi šito drąsaus žygio šlykštumus.

Visą romaną dominuoja Achabo charakteris, kuris prašoka gyvos tikrovės realumą, nes autorius duoda suprasti, kad jis jame įsmeina visą žmoniją. Achabas yra epo didvyris, žmogaus simbolis, išsąmoninęs savo dvasios jėgą, sukilusią prieš likimą. Achabas maištauja prieš blogį, išsiskynijusi Baltajame Banginyje.

Kaip amerikiečių rašytojas Lewis Mumford pažymi, "Baltasis Banginis" yra simfonija: joje panaudojamos visos kalbos ir minties priemonės, vaizduotė, aprasymas, filosofija, gamtos mokslas, teatras, lauzyti ritmai, paveiks-lai ir simboliai tam, kad išplėstų ir išlaikytų didžiąją temą ir pasiektų vienintelio pilnutinio efekto".

Kartu su tuo, romanas mus žavi jūros vaizdais, kurie laikomi vienis gražiausių pasaulio literatūroje, nes Melvillis buvo nepaprastas ir jūros dainius.

"Baltojo Banginio" vertimą pateikiame sutrumpinę, išleisdami banginių rūšių aprašymus ir kitus autoriaus nukrypimus nuo pagrindinės temos.

P.G.

IŠTRAUKA: GERAS DRAUGAS

Queequega visiškai vienas. Iš koplyčios jis išėjo prieš palaiminimą. Sėdėjo ant suolo šalia židinio. Viena ranka laikė priglaudęs prie veido juodąjį stabuką ir atidžiai į jį žiūrėjo, o kita - peiliuku atsargiai lygino jo nosį ir savo pagonišku papročiu tyliai niūniavo.

Pasijutęs sukludytas, stabuką išidėjo į kišenę ir priėjo prie stalo. Nuo jo paėmė didelę knygą ir, ją pasidėjęs ant kelių, pradėjo skaičiuoti puslapius su nepaprastu atsidėjimu, prie kiekvienų penkiasdešimt puslapių, bent taip man atrodė, akiniurkai sustodavo, nieko nereiškiančiu žvilgsniu apsidairydavo aplink ir ilgą švilptelėjimu išreikšdavo savo nusistebėjimą. Paskui vėl skaičiuodavo penkiasdešinti puslapių ir taip toliau.

Su didžiu susidomėjimu aš stebėjau jį. Nepaisant, kad jis buvo laukinis ir nepaisant jo baisaus veido, - bent mano skoniui - kažką turėjo, kas nebuvo nemaloni. Per tuos pasibaisėtinus tatuiravimus, man rodėsi, aš galiu įmityti paprastą ir garbingą širdį, o jo giliose akyse - sielą, sugėdiančią pasipriešinti tūkstančiui velnių. Be to, tas pagonis buvo savotiškai išdidus, ir to negalėjo nustelbti netgi jo keistumas. Atrodė esąs žmogus, niekad nenusižeminęs kitam ir niekam neprivalėjęs nieko.

Man jį bestebint, apsimetus bežiūrinčiu pro langą į audrą, jis nekrepė nė mažiausio dėmesio į mane. Su kūnu ir siela buvo atsidavęs skaičiavimui tos steoklingos knygos puslapių. Galvodamas apie jo draugiškumą pereitą naktį ir ypač prisimindamas jo meilimą rankos apkabinimą, kurį pajutau atsibūdęs iš ryto, tas jo abejingumas man atrodė keistas.

Tačiau laukiniai yra labai keistos būtybės. Kartais nežinoje, kaip su jais elgtis ir jie mus gąsdina. Taip pat esu pastebėjęs, kad Queequegas beveik nekalbėjo su už-eigos namų kitais jūreiviais. Tas žmogus buvo atsidūręs už dviešimties tūkstančių mylių nuo savo namų - sąvaimė aišku, vykstant pro Horno iškyšulį, nes tai vienintelis ten vedas kelias - ir būdamas tarp žmonių, jam taip svetimų, tarsi tai būtų Jupiterio planeta, ir viso to nepaisant, jautėsi kaip namie ir buvo visiškai ramus. Buvo patenkintas savo paties draugija ir visados vienodas sau pačiam.

Vakaro šešėliai tirštėjo kambario kertėse, tarsi tykodami tą tylią porą, kurią mudu sudarėme. Lauke siautė smarki audra. Pradėjau jausti keistus jausmus. Pajutau išvidinį persikeitimą.

Mano širdis jau nebemaistavo prieš žiaurų pasaulį. To laukinio ramnantis buvimas mane išlaisvino. Jo abejingumas man kalbėjo apie pasaulį, kuriame nebuvo veidmainystės, nebuvo apgaulės. Jis buvo laukinis, ir vis tik kažkas paslaptingai mane traukė prie jo. Ir kaip tik tie dalykai, kurie kitus būtų atstūmę, man jie buvo magnetas, kuris mane pritraukė. Savo suola pastūniau prie jo ir paskiau keletą malonių žodžių, mėgindamas užmegzti kalbą. Iš pradžių jis mažai tekrepė dėmesio į mano pastangas, bet kai prisiminiau jo pereitos nakties svetingumą, jis paklausė, ar mes ir vėl miegosime vienoje lovoje. Aš atsakiau taip, ir man pasirodė, jis liko patenkintas.

Tada pradėjome sklaidyti knygą kartu, ir aš mėginau jam išaiškinti spausdinimo tikslą ir ten buvusių kelių paveikslų reikšmę. Man pavyko sužadinti jo susidomėjimą. Po to mes kalbėjome apie tai, ką dar galima pamatyti New Bedforde, ir netrukus aš pasiūliau išrūkyti pypkę, kaip draugystės įprociną. Tada ištraukė maišelį bei kirvuką ir ramiai man pasiūlė užsitraukti. Ir taip mudu sėdėjo me pakaitomis perduodami vienas kitam pypkę ir leisdami dūmų debesis.

Jeigu pagonies širdyje ir glūdėjo mano atžvilgiu koks abejingumas, po šito pasirūkymo jis greit išsisklaidė ir mudu tapome gerais draugais. Jis palinko prie manęs savainingai, panašiai kaip aš prie jo ir, kai baigėme rūkyti, savo kakta jis prisilietė prie manosios, apkabino mane ir tarė, kad nuo šiol esame vedę, kas pagal jo šalies paprotį reiškia, kad esame draugai ir kad jis numirtų už mane, jeigu būtų reikalas. Pas mano tautietį tokia staigi draugystės liepsna būtų atrodžiusi per ankstyva ir nepatikima, bet mano laukinio atžvilgiu šių senų taisyklių nebuvo galima pritaikyti.

Pavakarieniavę, parūkė ir kiek pašnekučiavę, pakilome į mūsų kambarį. Jis man padovanojo balzamuotą galvą, išėmė didoką tabako maišelį ir, jame pasirausęs, ištraukė kokius tridešimt sidaorinių dolerių ir juos išrikiavo ant stalo. Juos suskirstė į dvi visiškai lygias dalis ir vieną jų pastūmė į mane ir pasakė, kad tai mano. Aš mėginau priešintis, bet jis privertė mane nutilti, monetas supildamas į kelnų kišenę. Paskui ištraukė stabuką ir, nukėlęs nuo židinio uždangą, pradėjo melstis. Iš kai kurių ženklų aš supratau, kad jis tikėjosi prisijungiant ir mane. Akimirka galvojau, kokią atsakymą duoti tuo atveju, jeigu būčiau raginamas.

Aš esu krikščionis, kaip galėjau prisijungti prie to tabog garbintojo ir melstis tam medžio gabalui? "Kaip tu galvoji, Izmaeli, ar Visagalis dangaus ir žemės valdovas

- įskaitant ir pagonis - ar gali pavydėti nereikšmingam juodo medžio gabalėliui? Ne..., negalimas daiktas. Kas gi yra garbinimas? Vykdyti Dievo valią? Daryti artimui tai, ką aš norčiau, kad Queequegas man darytų. Bet jis yra mano artimas. Ir ką aš norėčiau, kad Queequegas man darytų? Kad jungtųsi su manim mano ypatingose Dievo garbinimo apeigose. Tad savo ruožtu aš turiu jungtis su juo jo apeigose, aš turiu tapti stabmeldžiu".

Tad uždegiau skiedras ir jam padėjau paremti nekaltą stabuką, kuriam kartu su Queequegu paaukoju apdegintą sausainį, dukart ar triskart jį pagardinau ir pabučiavau į nosį. Tai atlikę, mes nusirengėme ir atsigulėme su ramia sąžine ir taikoje su visu pasauliu.

LANDSBERGIO KNYGA IŠLEISTA IŠEIVIJOJE

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOS TARYBOS PIRMININKO VYTAUTO LANDSBERGIO KNYGA "ATGAVĘ VILTĮ" išleista PLB Valdybos su papildytu tekstu, gausiai iliustruota fotografijomis.

Knyga turi virš 227 puslapius ir apie 50 fotografijų iki gruodžio mėn. 1990 metų. Medžiaga peržengia SAJŪDŽIO laikotarpį ir veda skaitytoją per vasario 24 d. 1990 m. rinkimus į naujos LIETUVOS VALDŽIOS SUDARYMĄ bei LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO AKTĄ - KOVO 11 d., 1990 m., bei bandymą užvesti derybas su Maskva - lapkričio mėn., 1990 m.

Vytautas Landsbergis patikėjo knygos leidimą užsienyje PLB valdybai. Jeigu jina neštų pelno, jis būtų skiriamas PLB Pagalbos Lietuvai Vajui. PLB Valdybos iniciatyva kraštuose suorganizuotas Pagalbos Lietuvai Vajus skiria visas savo lėšas tiesioginai Lietuvos AT pirmininko Vytauto Landsbergio dispozicijai, vykdamt Lietuvai reikalingus projektus.

Po daugelio trukdymų, išėjo ši knygelė Lietuvoje, praeitos vasaros gale. Jina išėjo be nuotraukų ir atspindi SAJŪDŽIO laikotarpį. Š.m. kovo mėn. gale iš spaustuvės Toronte, Kanadoje išeis 3.000 egzempliorių. Knyga parduodama KANADOJE kanadiškais \$20.- JAV-se amerikietiškais \$18.- Kaina įskaito ir persiuntimo išlaidas paprastu paštu "book rate".

Knygą galima jau dabar užsisakyti: KANADOJE - per Alfonsą Juozapavičių, 68 Princeton Road, ETOBICOKE, Ont., CANADA M8X 2E4, tel:(416) 239-0995. Čekius rašyti: PLB- knyga;

JAV-se - per PLB Fondo pirmininką Vytautą Kamantą, 1851 Skyview Drive, SPARTA, MI 49345, USA tel: (616) 887-1436. Čekius rašyti : PLB Fondas.

G a b i j a /Aukos virš \$50 - atleidžiamos nuo mokesčių Kanadoje ir JAV-se./

KAS YRA TAUTA?

"Jos sąvokoje yra glaudžiai susiję šie pagrindiniai dalykai: gimtoji žemė, iš senovės įgyventa, bendroji gyventojų kilmė, jų bendroji praeitis ir jų bendroji kalba iš tėvų protėvių paveldėta. Tai objektyvūs tautos pažymiai.

Tačiau jų vienų dar neužtenka. Būtinai reikalingas dar šis subjektyvus pažymys: gyva, vieningai pasireiškusį gyventojų s a m o n ė. Tik šitokių savybių tauta gali sudaryti valstybę. "

/Iš A.Smetonos "Pasakyta parašyta",II t./.

GRĮŽULO RATAI

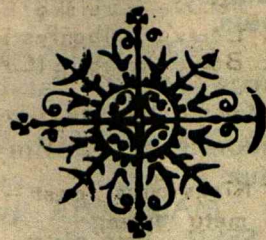
Šio žvaigždyno pavadinimas prasmingas, nes daro įspūdžio, kad jis gražosi. Tik pietų ir vakarų Lietuvoje randamas pavadinimas ir Grigo Ratai.

Grįžule yra 7 žvaigždės, keturios sudaro "ratus", o trys - "dišlių". Pasakojama, kad labai seniai kokia nors aukštesnė būtybė važiuosį ratais per dangų, bet vienas ratas užkliuvęs už peklos kampo ar vartų, arba - pasibaigę arkliai, sulūžęs "dišlius", ratai apvirtę ir likę danguje gulėti. Iš šito žvaigždyno mūsų žmonės seniau atspėdavo laiką ir pasaulio dalis. Naktį pasiklydus, reikia žiūrėti, kaip Grįžulo Ratai eina, tai atgodosi pasaulio dalis.

Dr. Jonas Balys

Norintieji įsigyti Henriko Nagio poezijos rinktinę GRĮŽULĄ, išleistą "VAGOS" leidyklos VILNIUJE, gali kreiptis į "NL" redakciją. Knygos kiekis yra ribotas ir kitur nebus pardavinėjamas. Kaina (su persiuntimu) \$15. Užsakymus rašyti "NL" adresu.

Knyga išleista kietais viršeliais, papuošta dail.Telesforo Valiaus iliustracijomis, 304 psl. *****

ŽIEMA MONTREALYJE

Ledo skulptūromis

gėrisi Regina Piečaitienė

su sūnumi Juozuku

ir motina Danute Staškevičienė.

Nuofr. J. Piečaičio

BE KALTĖS

/ Autorius praleido 15 metų Sibire, tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./

/ tęsinys /

Kitą dieną buvau nuvarytas pas rojono NKVD viršininką Pirogovą - tą patį, kuris mane areštavo ir sudarė bylą. Jis panūdo mane pamatyti, pats išitikinti, kaip dabar, po metų, atrodo jo tarnybos auka. Juk jis specialiai stengėsi surinkti medžiagą kaltinimui, vieną kitą bailesnį Jabagano darbininką privertė prieš mane liudyti. NKVD viršininko kabinete buvau ne kartą buvęs. Eidamas pas Pirogovą, svarsčiau - ko jis mane šaukia? Išengęs į kabinetą, pasisveikinau, tituluodamas pagal pasikeitusias aplinkybes:

- Sveiki, piliėti viršininke!
- Sveiki, - atsakė Pirogovas. - Kaip gyvuojate? - paklausė jis gana mandagiai.

Atsakiau jam, kad gyvuoju nekaip, sveikata jau palaužta. Pirogovas žiūrėjo į mane tiriančiomis akimis, ir negalėjau suprasti, ar jis džiaugėsi, ar galėjosi savo aukos. Tačiau tonas pasirodė lyg užjaučiamas.

- Sakot, sveikata jau palaužta? Gerai... Čia gyvena daug jūsų, lietuvių. Paskambinsiu, kad jums atneštų siuntinių.

Nežinau, ar jis paskambino, ar tautiečiai iš telegramos žmonai apie mane sužinojo, tačiau dar tą pačią dieną pradėjo mane šelpti, nešti maisto. Po dešimties metų, kai grįžau į Jabaganą, man pasakojo, kad Pirogovas sakęs: Gustainis buvo geras žmogus, ir jis nenorėjęs jo prажudyti, tačiau jį suimti ir apkaltinti buyę pareikalauta aukštesnių instancijų. To Pirogovo visi žmonės bijodavę, todėl iš paskutiniųjų jį vairsindavo. Vaisės jis labai mėgdavęs, ypač degtinę. Ilgainiui už girtavimą jis buvo atleistas iš savo pareigų ir tapo paruošų agentu... Po kelių metų pasitaikė jį sutikti Ust Kane, bet nepasisveikinau.

Daboklėje iki teismo niekam neleido su manim pasimatyti, todėl nežinojau, kas taip reguliariai mane maistu stiprina. Badaujanti žmona ar dukrelė, aišku, negalėjo man kasdien atgabenti karšto valgio iš Jabagano, esančio už dvidešimt penkių kilometrų. Tik išėjęs laisvėn sužinojau, kad tuomet Ust Kane mane daugiausiai šėlpė Mockaičiai. (Po poros metų ir Mockaičiai buvo sudaryta byla ir jo laukė tie patys keliai). Beje, pasitaikė ir tokių tautiečių, kurie atsisakė man tada pagelbėti - gal dėl to, kad bijojo, gal dėl to, kad jokios naudos gyvenime iš manęs jau nesitiekėjo.

Kartą gavau miežinių bandelių, suvyniotų į vietinį rajono laikraštį. Jame buvo išspausdintas Stalino atsakymas Čerčiliui ir trumpa santrauka kalbos, kurią Čerčilis pasakė Fultone. Iš tų dviejų kalbų aš pirmą kartą nelaisvėje galėjau susiorientuoti, kaip klostosi tarptautinis gyvenimas.

Daboklėje iš pradžių sėdėjome keli, o paskui jau kelio-lika. Vienas mano amžiaus vyras buvo nuteistas trims mėnesiams priverčiamojo darbo už tai, kad tarybiniame ūkyje tyčia nėjęs į darbą. Į darbą tas žmogus nėjo specialiai - kad patektų į kalėjimą ir galėtų iš badaujančio ūkio persikelti gyventi ir dirbti derlingesnėse vietose. Mat be rimtų priežasčių jo iš ūkio neišleido. Patekimas kalėjimąn buvo laikoma jau pakankama priežastimi darbovietei pakeisti. Jo žmona per tą laiką spėjo nusipirkti lūšnelę Šebalino apylinkėje, kur ji ir laukė vyro, grįžtančio iš kalėjimo. Betgi tas, išbuvęs kalėjime porą mėnesių be jokios maisto pasparties, taip sunyko, kad vos bepaėjo.

Čia buvo ir jaunas, žvalus vairuotojas, gerai pažinojęs srities NKVD darbuotojus, prokurorą ir t.t. Jam atsitiko didelė nelaimė: būdamas neblaivus, sunkvežimiu vežė sviestą iš Ust Kano rajono į Bijską. Ant sviesto statinių išiprašė pavežamas neseniai iš fronto grįžęs vyrukas su savo motina. Netoli Jabagano, lygiame kelyje, sunkvežimis susitabalavo ir apsvirtė, keleviai žuvo vietoje. Už tai vairuotojas pateko į kalėjimą, buvo tardomas, vėliau teisiamas, vos išvengė mirties baismės.

Maloniausia būdavo, kai išvarydavo į kiemą pasivaikščioti. Porą kartų mačiau priešais, ant kalnelio, palypėjusias dvi moteris, kurios atsidėjusios žiūrėjo į mus. Gal ten buvo ir mano žmona? Tačiau per distanciją negalėjau pažinti.

offre d'emploi

Gouvernement
du Québec

SÛRETÉ DU QUÉBEC

SQ-OE

Quebec'o Provincinė Policija ieško kandidatų (vyrų ir moterų), kurie galėtų keliauti ir norėtų pasinaudoti galimybėmis stimuliuojančios policijos karjeros eilėse.

KANDIDATAI PRIVALO:

1. Būti Kanados piliečiais;
2. Būti moralaus charakterio;
3. Niekad nebausti nei pagal kriminalinius įstatymus, ir nebuvę pareiškę kaltės;
4. Laisvai kalbantys ir rašantys prancūziškai;
5. Baigę kolegiją (College degree).

Kandidatais bus svarstimi ir turintieji mokyklos pažymėjimą, lygų Secondary V ir dirbę 6 metus.

Kiekvienas "post - graduate" metas bus užskaitomas 2 metų darbo;

6. Tinka nesulaukę 35 m. amžiaus, pabaigus sėkmingai Quebec'o Policijos Instituta apmokymą.

DARBO SĄLYGOS:

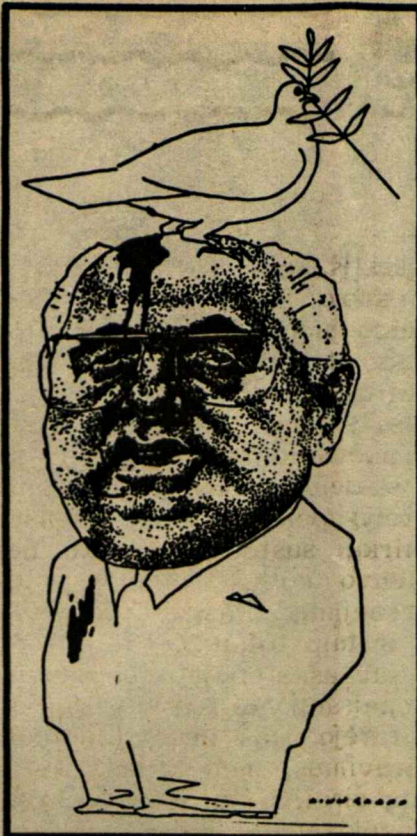
priimtųjų algos per pirmuosius 5 tarnybos metus nuo \$28,931 iki \$49,454. Priklauso ir atitinkamų planų priedai.

ANKETOS GAUNAMOS:

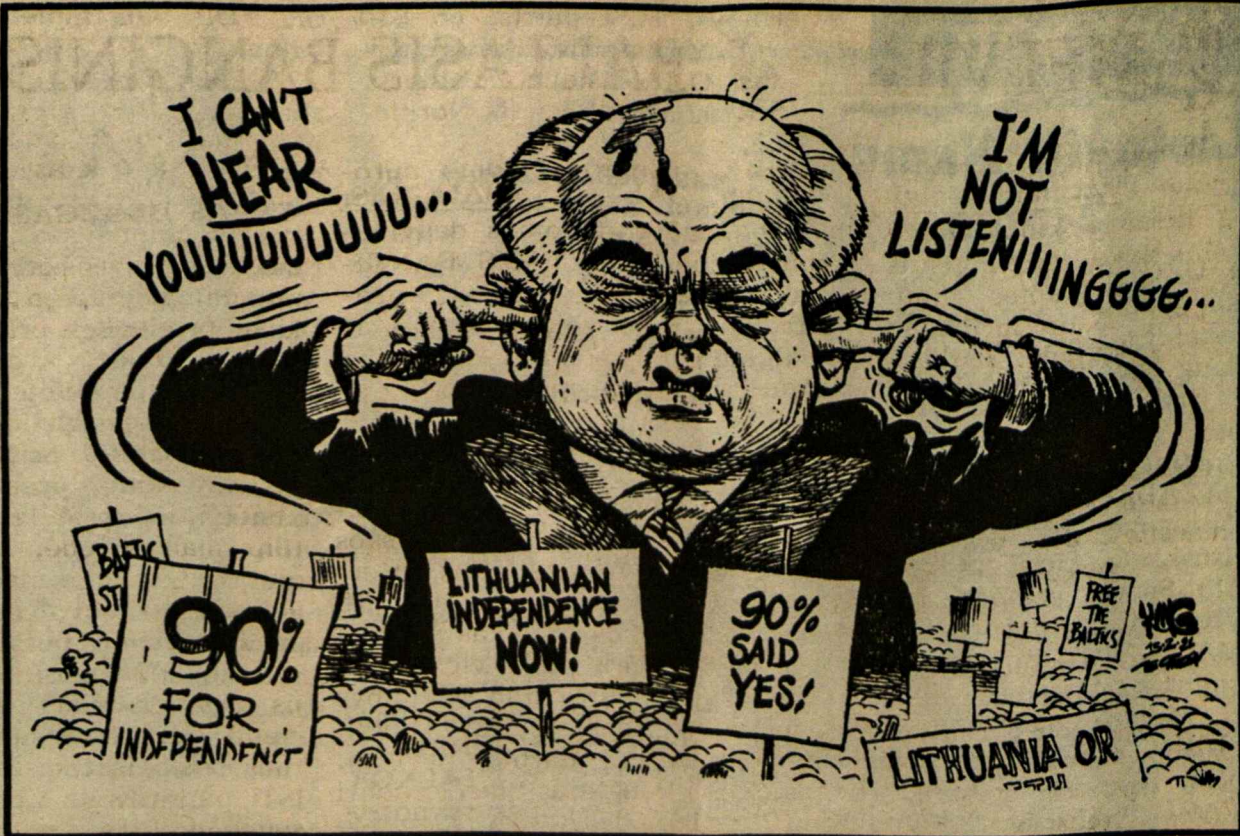
iš Q.P.Q H.Q 1701 Parthenais St., Montreal.

Daugiau informacijų telefonu: COMMUNAUTÉS CULTURELLES (514) - 592-4666.

Québec

Graff, Dagbladet, Oslo

"The Gazette", vasario mėn. 17 d. 1991 m.

King, Ottawa Citizen

Kameroje visus baisiai kirto utėlės. Jas buvo galima saujomis nuo kaklo braukti. Iš nuobodumo kai kurie zekai tomis utėlėmis savotiškai savotiškai žaidė, būrė, kam bus lemta gyvam iš kalėjimo išeiti. Galiausiai daboklės valdžia mūsų pasigailėjo. Iškūreno pirtį ir nuvarė maudytis. Visi labai stengėmės iškepti savo drabužius. Gyvenimas pasidarė pakenciamesnis.

Aš labai laukiau savo teismo, nes tikėjausi bent trumpai pasimatyti su šeima. Tas mano minėtas vairuotojas draugiškai pasikalbėdavo su vietos prokuroru. Kartą jis pranešė, kad kitą rytą bus nagrinėjama mano byla. Esą prokuroras man sakęs, kad Gustainio byla vieni niekai. Tokioje politinėje byloje kaltinti esą tiesiog gėda. Todėl jis, prokuroras, tyčia tą dieną iš rajono išvyksias, kad nereikėtų kaltinti. Žmogaus fantazija naudojasi kad ir mažiausia dingstimi viską aiškintis savo naudai. Kokia laimė man būtų, jei teismas skirtų ne dešimt, o tik kokius septynerius metus!

Tą pačią dieną vakarop mane nuvedė į vieną NKVD įstaigos kabinetą. Tenai radau solidžios išvaizdos vyrą. Jis pasisakė esąs advokatas, mano žmonos jau suderėtas už pusantro tūkstančio rublių teisme rytoj mane ginti. Sakėsi gavęs rankpinių penkis šimtus ir klausinėjo mane iš kokių išteklų žmona galės likusį honorarą jam sumokėti. Gerai žinodamas, kokiame varge buvo mano šeima, nujausdamas kad finansinės paramos ji iš niekur negali tikėtis, aš nieko tam advokatai negalėjau pasakyti. Jau seniai buvau nutaręs apsieiti be advokato, nes ir tardytojas Filimonovas mane buvo įtikinęs, kad joks advokatas mano naudai nieko negalės išpešti. Man buvo aišku, kad politinėje byloje prokuroras nieko negali pridėti, o advokatas nieko atimti. Todėl tas advokatas man buvo absoliučiai nereikalingas. Netgi maniau, kad jis savo klausimais teisme gali net pakenkti. Juo labiau, kad prokuroras nėkėtina dalyvauti. Taigi, aš tam advokatai mandagiai pareiškiau atsisakąs jo paslauga pasinaudoti - motyvavau tuo, kad esu inteligentas, kalbėti moku, todėl teisme pats apsiginsiu. Advokatas atsakė, jog atvykęs čia iš Altaiško mano žmonos išprašytas, nes ji bijanti, kad manęs nesusaudytų. Buvau išitikinęs, kad man tatau negresia, taip ir pareiškiau advokatai. Tada jis pavartojo savotišką argumentą: kelionės išlaidos jam, šiaip ar taip, turi būti gražintos, - taigi honoraras už mano gynimą sumažėja. Aš pakartotinai atsisakiau jo teisinių patarnavimų, papasakojau, kokiame baisiame skurde yra mano šeima, prašiau, kad jis, jei galima, bent dalį avansu gauto honoraro mano šeimai gražintų. Advokatas sutiko, kažką sau panosėje burbtelėjo, atsisveikino ir pavedė mane sargybai.

Nuteistas buvau apie vidurnaktį. 1946 metų, kovo 5-tąją. Teismas vyko prie uždary durų, slapta. Tais laikais plačiuji visuomenė apie politinio pobūdžio bylas nieko neturėjo žinoti. Apie dešimtą valandą vakaro sargybiniai mane atgabeno į NKVD patalpas. Koridoriuje sutikau žmoną - ji mane suvargusį paėmė už parankės ir klausinėjo klausinėjo... Buvo čia ir daugiau pažįstamų, atvykusių duoti parodomus. Sargyba nesiskubino manęs nuo žmonos atitraukti, nedraudė kalbėtis. Kažkas patarė pabandyti teisme nusulinti liudytoją Sarti, kaip viešai žinomą slapta NKVD informatorių. Nelabai supratau, ką man tas padėtų. Kai kurie pažįstami spaudė man rankas, reikė užuojautą. Netrukus sargyba įvedė mane į NKVD viršininko kabinetą. Šį kartą stalas buvo patrauktas į vidurį, gerai apšviestas dviem didelėm žibalinėm lempom. Man liepė sėsti priešais tą stalą, nugara į duris. Pasėdėjau kokią minutėlę. Nuaidėjo komanda:

- Stot! Teisinas eina!..

Atsistojęs pamačiau, kad įėjo dvi moterys ir du vyrai, paskui juos ižengė ir tas advokatas, kurio paslaugų buvau atsisakęs. Už stalo, ties viduriu, atsisėdo gan nebjauri vidutinio amžiaus altajų rasės moteris, srities teismo pirmininkė Argokova. Jai iš dešinės kita moteris, iš kairės vyras, vietinės kaimo Tarybos pirmininkas. Tai buvo tarėjai. Prie teismo stalo galų prisėdo po vyrą. Vienas iš jų buvo man siūlęs advokatas. Priešingame gale sėdėjo jaunas teismo proceso sekretorius. Prokuroro nebuvo. Taigi vairuotojas tiesą sakė!

Teismo pirmininkė Argokova, matyt, buvo gerai parengta specialistė. Teismo posėdį vedė pagal visas įprastines baudžiamojo proceso taisykles, visai panašiai, kaip ir Lietuvos teismuose buvau matęs. Ji atliko visus reikiamus formalumus. Viskas turėjo būti padaryta profesionaliai, kad niekas negalėtų prikioti ir pareikalauti apeliacijos. (Bus daugiau)

1991 METŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

MONTREALIS - VARŠUVA - VILNIUS

Nuo gegužės 13 d. iki gegužės 30 d. = \$1992.-

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay.

Laval, Qué, Canada. Tel.: (514)-669-8834.

KARALIŠKOSIOS PASLAPTYS

Karališkieji valdovai istorijos bėgyje pasižymėjo ir keistenybėmis, o kai kurie ir tikru pamišėlišku elgesiu.

Bavarijos karalius Otto, pradėjęs karaliauti 1800 m., tvirtai tikėjo, kad jis išliks sveikas, jei nušaus kasdien po vieną kaimietį - žemdirbį. Taip jis kasrytą pro savo miegamojo langą, nušaudavo po kaimietį, kurie buvo pasamdyti apkarpinėti karališkųjų rožių krūmus.

Karaliaus šeima mandagiai paprašė jį tokiu sportu nebeužsiiminti. Kai jis atsisakė, buvo sugalvotas triukas, visiems priimtinas.

Kas rytą prieš Karaliui pabundant, tarnas išlinkdavo į jo miegamąjį ir tyliai užtaisydavo pistoletą su tuščiais soviniiais. Karaliaus saugas, persirengęs apšepusiais kaimiečio rūbais, įtaisysdavo krūmuose po karaliaus miegamojo langais.

Taip susitvarkius, tarnas pažadindavo karalių. Šis čiupdavo ginklą, nuskubėdavo prie lango ir iššaudavo keletą šuvių, kol "kaimietis" surikęs ne savo balsu, parpuldavo ant žemės.

Šis farsas būdavo vaidinamas kas rytą iki karalius Otto buvo pašalintas nuo sosto 1813 m.

Gal liūdniausias karališko protinio sukrikimo pavyzdys - Ispanijos karalienė Juana. 1506 m. jos vyras Filip'as tapo karaliumi, bet numirė po 2-jų mėnesių, būdamas 28 m. amžiaus. Karalienė Juana buvo taip paveikta, kad pasidarė visai sukrikusi. Ji uždraudė palaidoti karaliaus kūną, liepė užbalzamuoti ir pareiškė: "Mes turime amžinai būti kartu". Ir kur bekeliavo po Ispaniją, Filip'o kūnas keliavo kartu su karaliene, brangakmeniais išpuostame karste. Ji sėdėdavo šalia karsto prie pietų stalo ir kas naktį karstas būdavo paguldytas šalia jos, ant lovos.

Britai ypač pasižymi ekscentriku gausa. Britanijos karaliaus George III protas ėmė krikti 1787 m. Viena dieną, kai ji vežė pro Vindsor'o Didįjį parką, jis paliepė vežėjui sustoti, išlipo iš kariatos, priejo prie pakeles ažuolo, pasisveikino su juo, paduodamas ranką šakai ir ilgokai pasisnekėjo, išitikinęs, kad kalba su Prūsijos karaliumi.

Bavarijos princesė Aleksandra buvo išitikinusi, kad ji prarijo pianinę būdama maža mergaitė 1800 m. pradžioje ir nė vienas nepajėgė jos itikinti kitaip.

Prancūzijos karalius Charles VI, 1300 m. buvo taip tikras, kad jis padarytas iš stiklo, tad labai nemėgo keliauti karieta, nes jam grėsęs pavojus subyrėti į tūkstančius sūkių, jei arkliai staiga tuktelėtų.

Britanijos karalienės Elizabeth'os senelė karalienė Mary buvo kleptomanė. Jeigu jai patikdavo sidabrinė tabokinė arba panašios vertės sidabrinis koks nors suvenyras besilankant draugų namuose, ji tokį daiktėlį "nukniaukdavo".

Tiek daug buvo Buckingham Rūmuose gauta nusiskundimų apie jos vagystes, kad karalienės Mary nuolatinei palydovei buvo įsakyta nepaleisti karalienės iš akių jai esant svečiuose. Jeigu ji ką nors iškisdavo iš savo rankinuką, palydovė vėliau išimdavo ir pasiųsdavo atgal savininkui.

Sumišusiųjų karališkosios giminės narių yra buvę nuo senų laikų. VI-tajame šimtetyje kiniečių imperatorius Gao Yang keistai baudavo pasmerktuosius belaisvius - jis juos panaudodavo išbandymui aitvarų - pirmykštis sklandymo būdas. Belaisvius, išikibusius į bambuko lazdelių ir šilkinės medžiagos konstrukcijas, numesdavo iš aukšto bokšto. Laimingiausieji jų paskrisdavo porą mylių ir paskui nukrisdavo užsimudami.

(Iš "Secrets of the Royals" - Gordon Wiruter ir Wendy Kochman, vertė b.n.)

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS,

REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,

310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Lietuvių Namų Žinios

• UŽGAVĖNIŲ KARNAVALO jaunimo popietė praėjo labai gražiai. Joje dalyvavo daug svečių, lankytojų.

Organizacijų paviljonai buvo gerai pasirodę ir gražiai pasipuošę. Dalyvavo ATŽALYNAS, BIRUTES Draugovės Skautės, Filatelai, GINTARAS, JUNG-TIS Sporto Klubas, LIETUVIŲ NAMŲ Moterų Būrelis MAIRONIO Mokykla, Pensininkai ir VYTIS.

Meninė programą atliko MAIRONIO Mokyklos mokiniai, ATŽALYNO ir GINTARO tautinių šokių jaunimo grupės. Visi puikiai atliko savo programas.

Paviljonai buvo premijuoti. I-ąją premiją gavo ATŽALYNAS, II-ąją GINTARAS, III-ąją Sporto Klubas JUNG-TIS, IV-tą Skautių Draugovė BIRUTė ir V-ą MAIRONIO Mokykla.

Dėkojame paviljonų organizatoriams, jaunimo grupėms ir jų vadovams už dalyvavimą programoje. Ačiū atsilankiusiems už moralinę ir materialinę paramą.

LN Moterų Būrelis surengta loterija davė \$237 - pelno, kuris bus perduotas Lietuvai šelpiti. Širdingai dėkojame už paaukotas laimikimus loterijai.

Numatytas Kaukių Baliaus dėl tragiškų sausio 13 d. įvykių Lietuvoje, neįvyko.

AČIU visiems už dalyvavimą. Lietuvių Namų Visuomeninės Veiklos Komitetas

• Ilgametis Lietuvių Namų bibliotekos vedėjas Vladas Katelė po 13-kos metų darbo pasitraukia iš savo pareigų. LN valdyba, administracija ir nariai išreiškia nuoširdžią padėką už jo įdėtą darbą.

Dabar LN reikalingas naujas asmuo, norintis tęsti bibliotekos vedėjo darbą. Suinteresuoti prašomi skambinti LN vedėjui T.Stanuliui, tel: 532-3311.

• Lietuvių Slaugos Namams auکوjo:

- a.a. Stasio Paciūno atminimui: \$100 - Mila Huaraya; \$25 - Kęst. Budrevičius; po \$20 - L.Balsienė, E.Benietienė, E.Geldutienė, F.Mockus, U.Paliulis, M.

Račys, H.Steipaitis; po \$10 - E.Abramaitis, A.Borchertas, O.Juodišienė, S.Kalytis S.Kraujelis; \$5 - M.Norkienė;

- a.a. Adolfo Lorenzo atminimui: \$50 - M.Macieza; \$20 - S.Brenčius; \$10 - J.R.Kaminskas - visi iš Čikagos.

Padėka visiems aukotojams.

Kiti aukotojai:

Po \$1.000- Jz.Venclovaitis, dr.J.Yčas; \$900- D.T.Renkauskas; \$500 - Izabelė Kandrotienė; \$250 - J.B.Danaičiai; \$120 - E. Kvederys; po \$100 - dr.G. Bijūnienė, V.Dalindienė, S.Kačinskis, A.Kynas.

Iš viso statybos fonde yra \$301,909. Aukos priima mos PARAMOS, PRISKĖLIMO P-JOS ir TALKOS kredito kooperatyvuose. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių. Aukos galima siųsti ir tiesiogiai šiuo adresu: Labdara Fondas, Lietuvių Slaugos Namai, 1573 Bloor St. W., TORONTO, Ont., M6P 1A6.

• Vasario mėn. 18 d. popietėje dalyvavo 140 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Gediminas Poderys iš Otawos.

• Tradicinio ŠIUPINIO, rengto Mažosios Lietuvos Moterų D-jos vasario mėn. 12 d. pelnas paskirtas Lietuvos reikalams.

• Metinis JAUNŲJŲ TALENTŲ pasirodymas vyks balandžio mėn. 28 d., sekmadienį, 12:30 val.p.p. didžiojoje ANAPILIO salėje.

Dalyvauti kviečiamas jaunimas, besimokantis groti muzikos instrumentais, besilavinęs dainavime, literatūroje, skulptūroje, tapyboje ir kt. Registruoti pas Slavą Žiemelę tel.823-7261. Rengia ANAPILIO P-jos kultūrinė sekcija.

K.L.K. MOTERŲ DRAUGIJOS VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS TORONTE

Praeitų metų pabaigoje Toronte buvo įvykęs 15-tasis Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos visuotinis skyrių suvažiavimas, kuriame dalyvavo virš 50 moterų iš Montrealio, Hamiltono, Delhi ir Toronto.

Suvažiavimą atidarė Centro valdybos pirmininkė

dr. O. Gustainienė šia kalba:

Sveikinu visus atsilankiusius į Kanados Liet. Katalikų Moterų draugijos skyrių atstovų penkioliktąjį suvažiavimą. Atstovės atvyko iš Montrealio, Hamiltono, Delhi ir abiejų Toronto skyrių. Suvažiavimo tikslas - drauge susibūrus ir pasidalinus laimėjimais veikloje, pasiguodus rūpesčiais, pasvarčius įvairias problemas, pasisemti energijos ir ryžto ateičiai. Ateičiai, kuri, šalia nusistovėjusių veiklos aspektų, šiandien pateikia naujus reikalavimus, iškelia dar vieną, taip tampriai su Lietuvių Katalikų Moterų draugijos idealais susijusią, veiklos sritį. Taiatsiliepiamas į nepriklausomybę žengiančios Lietuvos pagalbos šauksmui, kuriam lietuvė katalikė negali likti neįjautria. Nors mūsų skaičius nėra impresyvus ir daugelio pečius jau slegia metų našta, bet darbščios rankos ir mylinčios širdys gali dar daug ką padaryti, nes esame užsiąngavę savo gyvenimą skirti Viešpačiui ir artimui.

"Žmogus, kuris tik žodžiais pripažįsta aukštąsias idealus - rašo Stasys Šalkauskis, - bet nėra linkęs nieko padaryti jų laimėjimui gyvenime, faktiškai jokių aukštųjų idealų neturi. Idealo pripažinimas turi būti susijęs su jų realizavimu. Tai yra nenuilstama kova ir didžiadvaskas aukojimasis".

Šio aukojimosi išdava ir yra lietuvės katalikės veikla šeimoje, parapijoje, visuomenėje. Draugijos idealų realizavimas ir atspindi skyrių veikloje, kuri nežiūrint narių amžiaus ir skaičiaus, yra tokia gyva.

Suvažiavimo dalyvėms linkiu glaudaus bendradarbiavimo, nuoširdaus pasididimo, drąsaus ir tvirto žvilgsnio ateities planams, nuolat dvasiniai bręstant Dievo Žodyje ir maldoje.

Suvažiavimui pirmininkauti buvo pakviesta A. Sungailienė, sekretore - B. Vitenė.

Invokaciją skaitė kun. J. Staškevičius, iškeldamas K.L.Moterų draugijos kilnius tikslus ir atliktus darbus.

Žodžius sveikino genkonsulas H. Lapas, Tėv. Augustinas Simanavičius ir evang. atstovė.

Raštu gauta sveikinimų iš vysk. P. Baltakio, P.K. M. d-jos pirmininkės A. Janaičienės, dr. kun. P. Gaidos, CARITAS ir Kat. Centro valdybos pirm. p.

Vilniaus mergaitės prie kapo didvyrių, žuvusių sausio 13 d.

Tasecko.

Populiariajame posėdyje buvo pranešimai iš skyrių veiklos. Iš pranešimų girdėjome kiek daug katal. moterys prisidėjo savo nuveiktai darbais ir aukomis prie labdaros, kultūrinės veiklos ir pagalbos vargstančiam Tėvynei.

Atsistatydinus Centro Valdybai, buvo išrinktos naujos kandidatės: dr. R. Mazeikaitė, A. Sungailienė, Br. Sapijonienė, B. Birietienė, R. Sirutienė, R. Valickienė, M. Povilaitienė, G. Trimakienė.

Revizijos komitetą sudarė I. Vadauskienė, D. Bražienė ir G. Kuchalskienė. Pareigų pasiskirstymas bus paskelbtas vėliau spaudoje. 3 val. atlaikytos Šv. Mišios už gyvas ir mirusias d-jos nares, kurių per paskutiniuosius 4 metus netekome 26.

Sekmadienio posėdyje po Šv. Mišių PRISKĖLIMO PARAPIJOS salėje buvo atsisveikinta su buvusią Centro valdybos pirmininke O. Gustainiene. A. Sungailienė išreiškė visų d-jos narių nuoširdžią padėką už dr. O. Gustainienės įdėtą darbą ir rūpestį draugijos veikloje.

Po to sekė Irenos Lukoševičienės pranešimas apie Lietuvoje esančią socialinę padėtį našlaidynuose, senelių prieglaudose, ligoninėse ir kitose institucijose. Pranešime dalyvavo VLIKo pirm. Dr. K. Bobelis.

Taip ir baigėsi šis K.L.K. Moterų draugijos visuotinis skyrių atstovų suvažiavimas su naujomis idėjomis ir pasiryžimu toliau testuoti ir aukoti savo darbus su šūkiu: "Meilė Viešpačiui ir artimui!" G.K.

st.catharines

SU PAKILIMU ATŠVĖSTA VASARIO 16-TOSIOS ŠVENTĖ

Šiemet ypatingai gerai atšvęsta VASARIO 16-TOJI Gal todėl, kad per metų metus dirbusią valdybą pakeltė specialiai šiai šventei suruošti grupelė jaunesnio amžiaus tautiečių, žinančių gerai visas mūsų krašto veiklos sąlygas bei pažįstančių žymiausių miesto ir krašto valdžios žmones. Pats miesto meras pasiūlė dėl didelio šalčio lauke, visas iškilmes perkelti į vidų - į rotušės salę.

Tai nedidelė, bet iškilminga posėdžių salė, kurioje sutilpo daugiau kaip 100 dalyvių. Iškilmes pravedė Joana Zubrickienė, pasipuošusi tautiniais drabužiais. Meras savo valdžios tradiciniuose rūbuose perskaitė raštą, skelbiantį mieste lietuvių šventę, švestinę visiems miesto gyventojams. Kalbėjo žymiausias miesto ir krašto asmenybės, susižavėjusios mūsų tautos pasiryžimu, bet kuria kaina atskratyti Maskvos galvažudžių slau-tėjimo visoje Lietuvoje.

Dalyvavo 8 tautybių bei organizacijų vėliavos. Prie miesto rotušės, aukštai ant stiebo, tapo pakelta lietuviška trispalvė,

Nuotr. R. Dirsės-Mykoliūnienės. kasmet primenant visiems gyventojams lietuvių ryžtą kovoti prieš Maskvos tirolus, kol Lietuva bus visiškai laisva ir nepriklausoma kol pavergėjai ir jų tarnai visai išsinešdins iš Lietuvos.

Antra Vasario 16-tos iškilmių diena vyko mūsų šventovėje, irgi pilnutėlėje tautiečių. Šventovė ypatingai gražiai papuošta gausybė lietuviškų vėliavų ir vėliavėlių. Gražiai gledojo solistai ir visi dalyviai. Pamaldoms pasibaigus, tapo pašventinta puošni puokštė gėlių ir po to iškilmingai nunešta ir padėta ant Laisvės Paminklo, visai šventovei giedant "Lietuva, brangi". Žuvusieji Vilniuje - pagerbti užžiebimu tautinių spalvų žiburėlių, paminint jų pavardes, pagerbti ir visi lietuviai, žuvę už krašto laisvę.

Šventės proga "THE ST.CATHARINES STANDARD" dienraštis atspausdino S. Šetkaus gana platų rašinį, išdėstantį sunkią mūsų tautos kovą su rusų carais, komisarais bei šių laikų sovietiniais imperialistais, siekiančiais sunaikinti baltiečius, kad jų žemes užimtų kolonistai. Išvada padaroma ta, kad žus ne baltiečiai, bet sovietiniai imperialistai bei jų pragaistinga politinė avantūra, ir taip jau per ilgai užsitęsusi Baltijos kraštuose.

Kor.

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/4 % už 90 dienų term. indėlius	
9 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius	
9 % už 1 m. term. indėlius	
9 % už 2 m. term. indėlius	
9 % už 3 m. term. indėlius	
9 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
10 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
10 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 3/4 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
10 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind	
10 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind	
10 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind	
8 3/4 % už namų planą - OHOSP (v.r.)	
8 % už taupymo sąskaitą	
8 1/2 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI VIRŠ 33 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perai-dos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniai - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.p.p.; šeštadieniai - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniai nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniai nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 1/4 %
180-185 d. term. ind.	9 1/4 %
1 metų term. indėlius	9 %
2 metų term. indėlius	9 %
3 metų term. indėlius	9 %
1 metų GIC-met. palūk. ..	10 %
2 metų GIC-met. palūk. ..	10 %
3 metų GIC-met. palūk. ..	10 %
1 metų GIC-met. palūk. ..	9 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	10 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	8 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgitius iki 75% (kai-noto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionų čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už lre-šytus čekius bei apmokamas (vairas sąskaitas).

AKTYVAI VIRŠ 47 MILIJONŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	13 %
Sutarties paskolas	
nuo	13 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12 %
2 metų	12 %
3 metų	12 %
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	12 %

Draudžiame asmenines ir su-tarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čė-kių ir taupymo sąskaitose.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

R.Milakis, Ch.Juška, M.Petrauskis, V.Petrakis, V.Buragas, J.Ladyga, J.Aneliūnienė, G.Tetmegeris, Iz.Ma-liška, J.Araminas, G.Petrulienė, J.Dainienė, E.Šlekys, F.Krivickas, M.Kringelis, A.Kartis, G.Gedvilienė, C.Kai-raitenė, A.Kuprienė, E.Stirbys, J.Šaltenis, B.Pakulis, M.Vizgirda, J.Pleinsys, K.Šviežikas, A.Šetkienė, Iz.Gorys, S.Krašauskas, A.Bendžius, P.Sakalas, L.Daunienė (2 m.), K.Galdikas, Dr.E.Malkus, St.Zaldokas, J.Gražys, P.Juode-lis, S.Pocauskas, P.Botyrius, J.Balaišienė, J.Bakaits, A.Sakalas, P.Jurgutis, V.Keturka, K.Andruškevičius, dr. kun. V.Skilandžiūnas, R.A.Lapinas, P.Juodvalkis, E.Puo-džiūnas, J.Rimšaitė, Irma Šlenienė;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$75 - J.Baron; po \$25 - A.Stalionis, V.Lukoševičienė, O.Voroninkaitienė, J.Cialka; po \$ 15 - Pr.Mickus, A.Jo-nelis, J.Račinskas, A.Simijonas, E.Kudžmienė, E.Kala-šauskas; po \$ 10 - A.Petkevičius, P.Kazlauskas, Jz.Va-liulis; po \$ 5 - J.Neverdauskas, J.Šulmistras, M.Vaškevi-čienė, Ag.Knystautienė, S.Veiverys, dr.V.Mantautas, L.Leparskas, K.Rašytinis, J.Karosas, V.Žemaitaitis, B.Že-maitaitis;

"NL" AUKŲ:

\$100 - dr.kun. J.Kubilius, S.J.; \$ 50 - KLB Sault Ste.Marie Apylinkė; \$ 30 - KLB Sudbury Apylinkė; \$ 25 - J.Rimšaitė Eug.Urbonaitės atminimui;

"NL" PRENMERATĄ IR AUKĄ:

\$ 28 - dr.A.Pacevičius; \$25 - J.Intas; \$ 13 - A. Gverzdys; \$ 8 - Mrs.Ch.Belsky.

VISIEMS - nuoširdžiai DĖKOJAME!

"NL"

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

FAX 533-1122

VASARIO 16-TOSIOS
MINĖJIMAS MONTREALYJE

Šiomet, minint VASARIO 16-tąją, įdomiai buvo suorganizuota minėjimo eiga AV P-jos salėje, akcentuojant ir š.m. sausio 13-tosios Kraujo Sekmadienį Vilniuje. Programoje atspausdintos reikšmingosios datos - Lietuvos oficialios valstybės įkūrimo 1251 m. - I-ojo Nepriklausomybės atstatymo Akto paskelbimo 1918 m. - Nepriklausomybės Akto testinumo paskelbimas 1990 m. ir šių metų - 1991-jų data.

Kraujo Sekmadienis mus visus sukrėtė ir dar stipriau surišo su šiomis istorinėmis mūsų tautos ir valstybės datomis. Jos švietė nuo scenos dekoracijų.

Andrėja Celteriūtė pradėjo minėjimą ir vikriai, trimis kalbomis atliko pranešėjos pareigą. Išsiri-kiavus scenoje vėliavoms, įneštos 3 liepsnos mūsų vėliavos spalvų stikluose prie gėlėmis papuošto pulto sukaupe pilną salę žmonių, giliai jaudinančiame poeto Justino Marcinkevičiaus žodyje, pasakytame laidojant žuvusius Vilniuje už Lietuvos laisvę. Jį perskaitė dr. Remigijus Satkauskas. Vertimą anglų kalba - Arūnas Staškevičius. Sol. Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė padainavo "Ave Maria" (iš operos "Otello"

hamilton

• PRIEŠVELYKINIS LAIMĖS RATAS, ruošiamas Hamiltono Medžiotojų-Meškeriotojų Klubo GIEDRAITIS, įvyks š.m. kovo mėn. 23 d., šeštadienį, 6:30 val.v. Parapijos salėje. Įvairūs laimėjimai, kava su užkandžiais. Visi kviečiami dalyvauti.

• KLUBAS "GIEDRAITIS", del įvykių Lietuvoje, savo tradicinį Zuikių Balių atidėjo vėlesniam laikui. Šis

Solistė Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė I-moje meninės programos dalyje su akompaniatoriumi Vasario 16-tos minėjime Montrealyje, 1991 II.17 d. Nuotr. J. Piečiai

muz.G.Verdi). PLB vicep. Gabija Petrauskienė savo aktualiame žodyje perdavė savo naujausius išpūdžius ir išvadas apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje. Visi klausytojai įvertino prelegentės pasirinkimą mūsų minėjimui ir jos sklandų bei šiltą temos vystymą.

Pirmą kartą Montrealyje meninėje dalyje pasirodė ir viešnia sol.Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė su savo akompaniatoriumi Dixie Ross Neill. Solistės galingas, jaunas balsas ir geras kontaktas su klausytojais buvo subtiliai panaudotas, nuosirdžiai interpretuojant "Kur bakūžė samanota"

ballus dabar įvyks š.m. BALANDŽIO mėn. 27 d., Jaunimo Centre. Programą atliks Londono choras PAŠVAISTĖ. Prieš programą bus įteiktos taurės geriausiems šauliams bei žvejams. Laimėi išmėginti vyks laimės staliukų loterija. Bus įvairių gėrimų baras, o visi atvykusieji galės pasi- vaišinti karšta žvėrienos vakariene. Klubas kviečia visus gausiai dalyvauti. J.P.

Prelegentė Gabija Petrauskienė Montrealyje, minint Vasario 16-tąją. Nuotr. A. Kalvaičio

- St.Šimkaus, žodž.P.Vai- čaičio, ir 3 partizanų dainas: "Stoviu aš parimus", "Kaip verkiančio smuko" ir "Kur bakūžė samanota". Pažymėtina, kad akomp. D.Ross Neill buvo puiki, gražiai derinosi pianino garsais, lyg kartu dainuodama.

Po gausių aploдимentų buvo supažindinama su atvykusiais svečiais, kurie išreiškė ypač nuosirdžius sveikinimo ir linkėjimo žodžius. Jiems atsidėkota irgi karštais plovimais. Paul Martin, M.P. sveikini- mą, gražiai įrištą, įteikė jo žmona KLB Montrealio A-kės pirm. Arūnui Staške- vičiui. (Sveikinimas buvo atspausdintas praeitame "NL" numeryje).

Solistė viešnia antroje savo pasirodymo dalyje padainavo ariją "Neplauk, Kastytis." iš K.Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis" "Un bel di" iš G.Puccini operos "Madam Butterfly" ir "Vilijos dainą" iš opere- tės "Linksmoji našlė", muz. F. Lehar. Išprašyta, padai- navo ir bisui.

Malonu, kad ši jauna, apdovanota tikrai operiniu, plačiu balsu ir sceniniu

temperamentu, solistė to- bulinasi ir įsijungė į Kana- dos operos dainininkų gre- tas. Ji, tikriausiai, turi gerą repetitorę, kuri at- kreips dėmesį į ištariamą, o padalnuodama ir pradžiugindama lietuviškąją publi- ką, turės progos ir čia padirbėti.

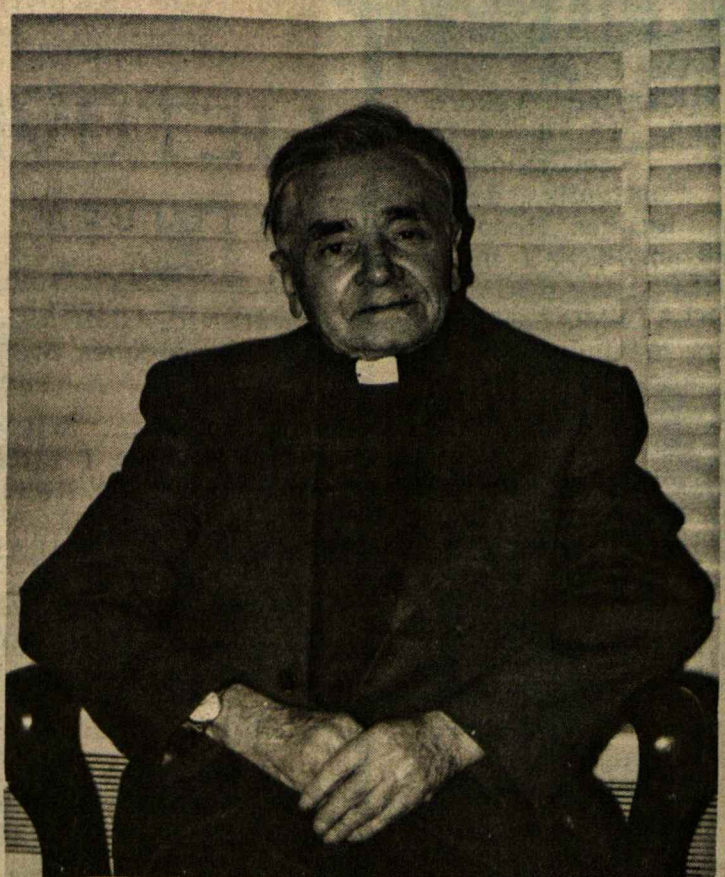
Rezoliuciją perskaitė Arūnas Staškevičius, taip pat taręs užbaigimo žodį ir visiems padėkojęs.

Pradėjus minėjimą Ka- nados himnu, užbaigta Lie- tuvos himnu ir vėliavų išnešimu.

Kava ir saldūs kepiniai davė progos dar pabend- rauti, pasidalinti išpūdžiais.

Nemažiau brangi yra mums dabar - o pasaulio akyse - svarbiausia - visus intriguojanti NEPRIKLAU- SOMYBĖS nuo MASKVOS paskelbimo data - KOVO 11-TOJI, kuri artėja.

Tai bus PIRMOSIOS METINĖS. Kaip jas atžy- mėsime? Siūlau pirmiausiai siųsti sveikinimo telegram- mas į Vilnių mūsų didvyriš- kajai vyriausybei, sveikinant ją ir visus budinčius prie Parlamento Rūmų ten ir visoje Lietuvoje. Siūlant

A + A

KUN. DR. JONAS KUBILIUS, S.J.,

ramiai užmigo amžinų miegu 1991 m. kovo mėn. 3 d. Montrealyje, AUŠROS VARTŲ parapijos kle- bonijoje.

Gimęs 1906 m. birželio mėn. 25 dieną Lietuvo- je, Kretingos apskrityje, Mosėdžio valsčiuje, Šerkš- nų kaime.

Kunigu išventintas 1940 m. liepos mėn. 9 d. Paryžiuje.

Prancūzijos vyriausybės buvo apdovanotas GAR- BĖS ŽYMENU už rezistencinę veiklą hitlerinin- kų slautėjimo metu. (Šio žymens atsisakė, nes pran- cuzai nekaltai sušaudė vieną jo draugą, rezisten- cijos pulkininką.)

JAV-ėse, Čikagoje, Jo įsteigtas ir sėkmingai vadovautas JAUNIMO CENTRAS, atlikti dideli kultūriniai darbai, o Montrealyje, Jo dėka, įsteigta AUŠROS VARTŲ PARAPIJA, pastatyta bažnyčia ir klebonija.

Švenčiant 1990 m. Jo kunigystės 50-metį ir A.V. parapijos 40-metį buvo išleistas specialus leidinys, kuriame atspausdinta Jo plati biografija.

A.a. kun. JONAS KUBILIUS beveik iki pat mir- ties aktyviai reikšėsi Montrealio lietuvių kultūri- niame gyvenime.

Jis - Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje L.K. MINDAUGO Šaulių kuopos garbės šaulys, VIL- NIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS KANADOJE kapelio- nas.

Už nuopelnus lietuvių išeivijoje apdovanotas Šaulių Žvaigždės Ordinu.

Jo erudicija, gilus humaniškumas ir meilė savo tautiečiams nebus niekada pamiršti ir mes Jo pa- sigesime.

PRANEŠIMAS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad a.a. GUOBYŠ MYKOLAS mirė š.m. vasario mėn. 25 dieną Floridoje, sulaukęs 73 metų amžiaus. Gyveno Montrealyje, gimė Lietuvoje, Malėtų vals- čiuje, Purvėnų kaime.

Dideliame nuliūdime Lietuvoje pasiliko 3 sese- rys ir 2 broliai su šeimomis.

Pasarvotas kovo mėn. 1 d. nuo 8-8 val.v. Beach Memorial Chapel, Corey Ave., St. Petersburg Beach Florida.

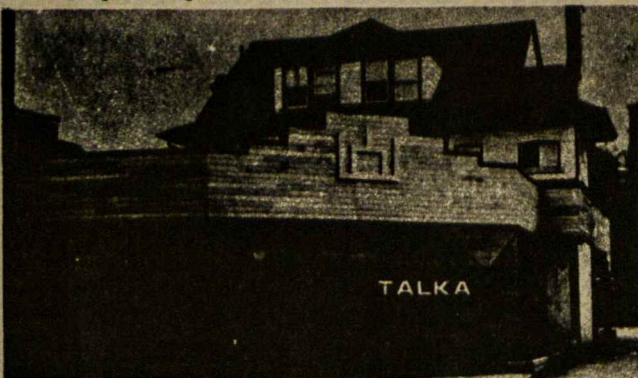
Laidotuvių pamaldos vyko kovo mėn. 2 d. Po to - nulydėtas į Park Memorial kapines, St. Peters- burg, Florida.

Jo liūdi draugai ir pažįstami. Laidotuvėmis rū- pinosi Albinas Ruzgas.

mūsų radijo stotims sugro- ti ta proga Beethoven'o IX-sios simfonijos "Ode džiaugsmui", kurią Vytau- tas Landsbergis buvo pasi- rinkęs pernai, išreiškiant viltį dėl Nepriklausomos Lietuvos ateities. Vėl ma- siškai rašyti vietos vyriaui- sybėms, primenant, kad jau 1 metus taikinga Lie- tuva laukia pripažinimo ir kad metinių progą būtų labai tinkama data tai padaryti!

Minėjime dalyvavo re- porteriai iš CBC TV ir dienraščio "La Presse" bei "The Gazette". Birutė Nagienė

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose

HAMILTONO LIETUVIŲ KEEDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
Tel. 544 - 7125

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 8%
santaukas 6.5%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 6%
90 dienų indėlius 9.5%
1 m. term. indėlius 10%
1 m. term. ind. mėn. pal. 9.5%
3 m. term. indėlius 10%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 10%
RRSP ind. 3 m. 10%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15%
neklm. turto pask. 1 m. . 11.25%
neklm. turto pask. 3 m. . 12%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką
dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

NETTOYEURS

CLEANERS

20% NUOLAI DA SU ŠIA KORTELE

NOM/NAME: _____ DATE: _____

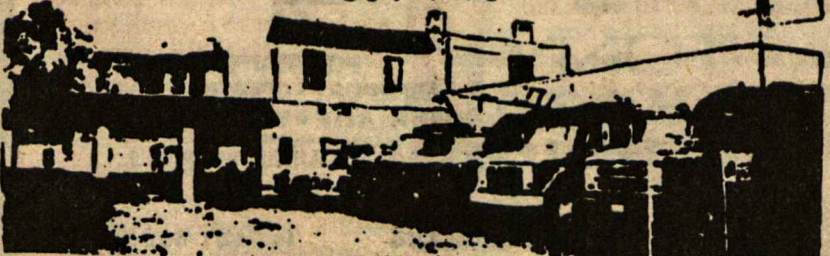
7661-A Centrale, LaSalle
459-90 Ave., LaSalle

Tel: 365-4412
365-7146
365-1143

GUY
RICHARD
ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbe atliktas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdun Av

Chateauguys, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

LIETUVOS Filmų Festivalio atidarymo vakare KOVO mėn. 13 d. vyks specialios ceremonijos, kuriomis Festivalis dedikuojamas Lietuvos Respublikos 1990 m. KOVO mėn. 11 d. NEPRIKLAUSOMYBES ATSTATYMO AKTO pirmosios metų metinėms.

KOVO mėn. 14 d. seanse dalyvaus Montrealio spaudos atstovai.

Kaip iš skelbimo matoma, kiekvienas seansas turi skirtingą programą. Todėl ir FESTIVALIS. Atvykime į visus seansus. Tuo pagerbsime METINES, REŽISORIOUS, AKTORIOUS. Jaunimui ir kitataučiams bus lengva orientuotis, nes parašai angliškai. Toks Festivalis šiaip Atlanto mums naujiena. Gal jis taps ir tradicija, jeigu mes jame dalyvausime, o juk mūsų čia irgi ne taip jau mažai. Kaina irgi prieinama. Tad - iki pasimatymo FESTIVALYJE. b.

• V. ir L. STANKEVIČIAI su silaukė 2-jų vaikų: Rūtai (Stankevičiūtei) ir Jonui BOBELIAMS Washington'e gimė sūnus, o Livijai (Stankevičiūtei) ir Algijai BOBELIAMS - duktė Floridoje.

Sveikiname visus!
• Montrealio Vilkiukai stovyklauko 22-23-24 d.d. Tamaracuta stovyklavietėje. Informaciją gausite pas Gintarą Nagį, tel. 683-6147.

Kviečiame į LIETUVIŠKŲ FILMŲ FESTIVALĮ

"LIETUVA VILTIES IR KANČIOS METAIS"

1991 - KOVO - 13 d. 7:00 v. - 10:00 val. vakare,

ST. HENRI GIMNAZIJOS SALĖJE (Šeštadieninė Mokykla), Metro - St. Henri 4115 St. Jacques St. W.

FILMAI:

- LIETUVA... ŽODŽIAI Į SAŽINĘ, (Dok.) Rež. E. ZUBAVIČIUS
- DAR SYKĮ Į LIETUVĄ (Dok.) Rež. E. ZUBAVIČIUS
- MOTERIS IR KETURI JOS VYRAI (Vaid.) Rež. A. PUIPA

ATIDARYMO VAKARAS SKIRIAMAS KOVO 11 DIENOS METINĖMS PAMINĖTI

1991 - KOVO - 14 d. 9:00 v. - 12:00 v. ryte

CINÉMATHEQUE QUÉBÉCOISE METRO-BERRI, Exit St. DENIS 335 de MAISONNEUVE E.

FILMAI:

- SUGRIŽIMAS (Dok.) Rež. P. ABUKEVIČIUS, J. DOMAŠEVIČIUS
- ROMAS KALANTA (Dok.) Rež. R. BANIONIS
- BILJETAS Į TAJ-MAHAL (Vaid.) Rež. A. PUIPA

1991 - KOVO - 14 d. 7:00 v. - 10:00 val. vakare

ST. HENRI GIMNAZIJOS SALĖJE (Šeštadieninė Mokykla)

FILMAI:

- DOSJE (Dok.) Rež. E. ZUBAVIČIUS
- VAIKAI IŠ AMERIKOS VIEŠBUČIO (Vaid.) Rež. R. BANIONIS
- MES NEBIJOM JOKIŲ PRIEŠŲ (Vaid.) Rež. E. ZUBAVIČIUS
- SUGRIŽIMAS (Dok.) Rež. P. ABUKEVIČIUS

visi filmai su angliškais užrašais - "Sub-Titles", rodomi plačiame ekrane. Festivalyje dalyvauja keturi režisieriai.

Pakvietimai gaunami pas: P. Adamoni, tel: 722-3545,
R. Piečaitienę, tel: 767-8779
ir "RŪTOS" KLUBE.

AUKA: \$8.00; į tris seansus - \$20.00

Dalis lėšų bus skiriama KRUVINO SEKMADIENIO AUKOMS.

Atsiveskite savo bendradarbius, draugus, pažįstamus.

PARENGIMŲ KOMITETAS

Visi maloniai kviečiami į

Tėv. JUOZO ARANAUSKO, S.J.
ir visų Juozų bei Juzių pagerbimo

PIETUS

1989 m. kovo mėn. 17 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje

Įėjimas - \$10.-

RENGIA: "NERINGOS" JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA

(Dr. JONAS MALISKA)
Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 701
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H6P 1N5. Tel. 364-4658.

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.

Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL, Tel: (514)-842-1231,
687 Pine Ave, West,
Montreal, Que. H3A 1A1 Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4 Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS

B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,

Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS

1170 St. Mathieu, Suite 100,
Montreal, Qué., H3H 2H5

FAX: 937-3763
Tel: 937-3729

Notaras

J. BERNOTAS

Suite 1143, Sun Life Building,
1155 rue Metcalfe, Montreal, Qué. H3B 2V6

Tel.: (514)-871-1430

AUTOMOBILIŲ APDRAUDA

(QUEBEC PROVINCIJOJE)

KAIP GAUTI PIGESNĘ APDRAUDĄ

Apsidrausk bendrovėje, kuri turi pirmos atsakingos nelaimės 5-6 metų laikotarpįje dovanojimo planą.

Venk auto nelaimių, nevažinėk blogu oru be ypatingo reikalo. Apsaugok automobilį nuo vagystės.

Apdrausk naują automobilį pagal naujo automobilio atpirkimo vertę.

JAV ir Kanados gamybos nusistovėjusių modelių draudimo kaina yra mažesnė už importuotų ar visai naujų modelių.

TEIRAUKIS:

Adamonis Insurance Agency Inc.
Tel.: 722-3545

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:

video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE, 5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two cassette radio - \$129.- Video nuo \$399.-

Video camera : \$1499.-

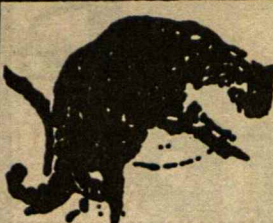
Maurice Electricite Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ÉLECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LABALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,

Suite 500 A.

Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS

5220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-6608

• A.a. Eugenijos Urbanaitės atminimui \$25 - "Nepriklausomai Lietuvai" aukojo Jadvyga Rimšaitė. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• Vaclovas Kerbelis gydomi Montreal General Hospital

ligoninėje, kur jam buvo padaryta kojų kraujagyslių operacija. Linkime greitai pasveikti.

• Tradicinis "NL" Spaudos Balus ruošiamas balandžio mėn. 13 d., AV P-jos salėje.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$28,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	9½%	Taupymo - special.	6½%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	6 %
1 metų	8½%	Taupymo - kasdienines	6 %
180 d. - 364 d.	8¼%	Einamos sąsk.	4¼%
120 d. - 179 d.	8 %	RRIF - RRSP - term.	10 %
60 d. - 119 d.	8 %	RRIF - RRSP - taup.	6¼%
30 d. - 59 d.	7¾%		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 11% Asmenines - nuo 12¼%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KAŠOS VALANDOS

1475 De Sève	3907 A Rosemont
Pirm. Antradi. Treč. 9:00 - 3:00 (tik pirm)	10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00	3:00 - 7:00
Pentadieniais 10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

EAGAN REALTIES INC

5344 VERDUN AVE., VERDUN, H4H 1K4

Nekilnojamo turto pirkimo ir pardavimo
patarnavimas

BRONIUS NIEDVARAS

Bus: 766-3586

Res.: 487-4938

SPAUDA IŠ LIETUVOS

Norintieji užsiprenumeruoti "LITERATŪRĄ IR MENĄ", taipogi "Švyturį" iš Lietuvos, gali kreiptis į tų leidinių atstovą Kanadoje ir JAV-se Liudą Stankevičių, 1053 Cr. Albnel, Duvernay, Laval, Que., Canada H7G 4K7, tel: 669-8834.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIJO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programos Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albnel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

C. I. B.

Res.: 256-5355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

Savininkas: MIKE OSKOVICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496